

report

Výsadkové vojsko posílí

Co všechno souvisí
s výstavbou výsadkového
pluku v Chrudimi

str. 6

Oslavy 20. výročí vstupu České republiky do NATO
se konaly nejen na Hradčanském náměstí

Nejsilnější obránný systém

V úterý 12. března 2019 se na Hradčanském náměstí
v Praze 1 uskutečnila za účasti ministra obrany
Lubomíra Metnara a náčelníka Generálního štábu AČR
armádního generála Aleše Opaty prezentační akce
Armády ČR a Hradní stráže (HS) u příležitosti 20. výročí
vstupu České republiky do NATO.

S NÁMI NEMINEŠ...

**CENTRUM
PODPORY
SPECIÁLNÍCH
SIL**

DUM SPIRO SPERO

VÍTĚZOVÉ DĚLAJÍ TO,
CO PORÁŽENÍ DĚLAT NECHTĚJÍ!

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ
2019

20. - 24. 5.

17. - 21. 6.

09. - 13. 9.

...SVŮJ CÍL

WWW.CPSS.WZ.CZ

Symbolické přestřižení pásky a otevření výstavy na Hradčanském náměstí.

Historický okamžik

Akci zahájilo slavnostní otevření výstavy věnované dvacátému výročí vstupu České republiky do Severoatlantické aliance. „Dnes je tomu přesně dvacet let, kdy byla Česká republika přijata za člena Severoatlantické aliance. Ten den společně s námi podepsaly Washingtonskou smlouvu také Polsko a Maďarsko. Byl to historický okamžik nejen pro naši zemi, ale i pro celou Evropu,“ řekl při této příležitosti ministr obrany. „Pro Armádu České republiky šlo o přelomový krok. Celá devadesátá léta jsme byli odkázáni sami na sebe, bez záruk toho, že by nám při napadení někdo přišel na pomoc. Vstup do NATO přinesl zcela nové záruky a perspektivy. Čeští vojáci dnes a denně doma i v zahraničních operacích na Balkáně, v Afghánistánu, Iráku či Pobaltí dokazují svou profesionalitu a spolehlivost. Česká republika a její armáda má mezi spojenci výbornou pověst. Slibuji, že uděláme vše proto, abychom si vysoké renomé v očích občanů naší země i v mezinárodním měřítku udrželi i v budoucnosti,“ dodal.

Rovnocenný partner

Celodenní program určený široké veřejnosti představil návštěvníkům vojenskou techniku – například kolový obrněný transportér Pandur, lehká obrněná vozidla Dingo a Iveco, bojové vozidlo Humvee, protiletadlový raketový komplet RBS-70, samohybnou kanónovou houfnici Dana, pyrotechnického

robotu, nejnovější motocykly Hradní stráže, salvový kanon, a dále vojenskou výzbroj včetně ručních zbraní.

„Vstup České republiky do NATO byl pochopitelně významný i pro Armádu ČR. Právě tímto aktem se naše země pevně ukotvila v nejsilnějším obranném systému na světě,“ zdůraznil ve svém vystoupení generál Opata. „Naše armáda začala intenzivně působit v zahraničních operacích NATO. V roce 2004 jsme zahájili profesionalizaci armády. V současné době je naše armáda nejen plně profesionální, ale také rovnocenný partner ostatních aliančních armád,“ dodal náčelník Generálního štábu.

Konference ve Španělském sále

Součástí oslav tohoto významného výročí byla rovněž konference „20 let Česka v NATO – Naše bezpečnost není samozřejmost“ ve Španělském sále, neformální posezení s ministry obrany zemí V4 a slavnostní večer ve Velkém sále Černínského paláce. Ve většině posádek AČR proběhly slavnostní nástupy k tomuto významnému výročí. V další dekádě bude Severoatlantická aliance čelit stále agresivnějšímu Rusku a možnému konfliktu s Čínou. Na tomto závěru se shodli lídři a bezpečnostní experti na konferenci na Pražském hradě.

Text a foto: Vladimír Marek

Zakázkami jsem si prošel od píky	2
Filip Říha je od počátku letošního roku pověřen řízením pro nadcházející léta doslova strategické sekce vyzbrojování a akvizic	
Výsadekové vojsko posílí	6
Co všechno souvisí s výstavbou výsadekového pluku v Chrudimi	
Aktuální téma: Výsadekový pluk	9
Koordinace palebné podpory	12
Nadporučík Michal Zaujec jako první příslušník 13. dělostřeleckého pluku absolvoval speciální dělostřelecký kurz Field Artillery Captains Career Course v USA	
Dvanáctka připravena	16
Příslušníci 72. mechanizovaného praporu se na Doupově připravovali na plnění úkolů na základně Bagram v Afghánistánu	
Capable Fireman	20
Příprava hasičů na možný zásah při požáru letecké techniky	
Další ročník Běžecké ligy MO se blíží	24
Výcvik odpovídající boji	25
Armáda ČR by koncem roku měla dostat nový rotní simulační souborový systém Gamer	
Z partnerských armád	26
Pod lavinou	27
Studenti z vojenského oboru při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy přispěli k unikátnímu výzkumu	
Best Warrior	28
Čeští vojáci na nejvýznamnější armádní soutěži v USA	
Záložníci pod lupou	30
Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich civilní profese	
Tanky M1 Abrams se systémem Trophy	32
Technika a výzbroj	
Americký vojenský rozpočet	35
Technika a výzbroj	
IWA Outdoor Classics	38
Norimberský veletrh ukázal moderní trendy v outdoorové výbavě, ale také zbraních jednotlivce	
Legendární jedenáctka	40
Od odletu Moravcovy zpravodajské skupiny do Velké Británie uplynulo osmdesát let	
Souboj mezi novináři	42
Vrátil se na křídlech	44
Před sto lety zahynul v letadle, které se zřítilo poblíž slovenské Ivančky, jeden ze zakladatelů právě vzniklého Československa Milan Rastislav Štefánik	
Rukávové znaky	46
Manuál vojenského profesionála	
Převažovala spíše diplomacie	48
Před sto lety naše armáda definitivně obsadila území Podkarpatské Rusi	

Filip Říha je od počátku letošního roku pověřen řízením pro nadcházející léta doslova strategické sekce vyzbrojování a akvizic

Zakázkami jsem si prošel od píky

Koncem loňského roku skončil ve funkci náměstka ministra obrany pověřeného řízením sekce vyzbrojování a akvizic Daniel Košťoval. Od prvního ledna letošního roku byl řízením sekce pověřen Filip Říha, který do té doby dělal ředitele odboru dohledu nad akvizicemi. A právě jeho jsme požádali o následující rozhovor.

Vystudoval jste práva a média, který z těchto dvou oborů vám byl bližší?

Určitě je mi bližší právní oblast. Moje rozhodnutí ke studiu obou těchto škol spočívalo v tom, že jsem chtěl mediální oblast spojit s právem. Chtěl jsem se věnovat právním sporům v oblasti mediálních pomluv a nepřesností. Postupem času jsem ale zjistil, že tímto směrem se vydat nechci. Takže bakalářské studium na Fakultě sociálních věd UK jsem dokončil pouze v rámci bakalářského studia a rozhodl jsem se nepokračovat ve studiu magisterském. Právo pro mne je a bude takovou tou mou stěžejní odborností.

Nakonec jste si ale pro své pracovní působení po třech letech strávených v advokátní kanceláři vybral akvizice. Co vás vedlo k tomuto kroku?

Takto jsem se rozhodl až po nahlédnutí k práci v právní kanceláři a zjištění, co všechno tato práce obnáší. Teď ale neříkám, že bych ji hodnotil nějak negativně. Práce v advokátní kanceláři je určitě lákavá, člověk se dostane

k velice zajímavým projektům, ale pokaždé je to založené na tom, že se jedná o práci pro klienta. Můj kontakt s oblastí zakázek byl v té úvodní části více méně náhodný. Nebylo to něco, co bych si stanovil jako nějaký cíl nebo směr. Rozhodl jsem se spíše jít do státní správy a Ministerstvo obrany mne oslovovalo. A právě zde jsem se možná i trochu samovolně dostal k oblasti veřejných zakázek a akvizic. Začalo mě to hrozně bavit.

V resortu působíte od roku 2013, jakými funkcemi jste si za tuto dobu prošel a jaké jsou vaše zkušenosti v této oblasti?

Zakázky jsem si v uvozovkách prošlapal od píky. Začínal jsem na řadové funkci právníka, kdy jsem měl přiděleno nějaké penzum zakázek, které jsem monitoroval z právního hlediska. Začínal jsem na zakázkách malého rozsahu, později k tomu začaly přibývat podlimitní a nadlimitní zakázky. Následně jsem dostal nabídku jít na odbor dohledu nad akvizicemi. Tam jsem měl možnost vidět akvizice

z jiného úhlu pohledu. Také na tomto odboru jsem začínal na pozici řadového právníka. Dělal jsem námítky, jejich zpracování a následně jsem se stal ředitelem odboru. A z této funkce jsem se dostal na současnou pozici.

Jaký je váš soukromý vztah k nakupování a nákupům obecně, bylo to něco, o co jste se zajímal i v minulosti, anebo to přišlo až s tou profesí?

Řekl bych, že to šlo obojí najednou. Takovéto prvotní přičichnutí jsem zaznamenal již na právnické fakultě. Na univerzitě Palackého v Olomouci fungovala tzv. právní klinika. To byl docela zajímavý projekt, který se zabýval mimo jiné spotřebitelským právem. Ale zkušenost s veřejným zadáváním a nákupy jsem získal až tady. Zkušenost s takovými projekty, jaké se řeší zde, člověk asi jen tak někde jinde nezíská. Na Ministerstvu obrany jsou podle mého názoru jednoznačně jedny z nejzajímavějších projektů veřejných zakázek, které jsou v České republice realizované, když pominu

A fakta

Filip Říha absolvoval magisterské studium na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a bakalářské studium na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2009 pracoval v Advokátní kanceláři Valentová, Fífková, Švára v Praze. V letech 2012 až 2013 působil na Rechtswissenschaftliche Fakultät der Universität Wien – Institut für Zivilrecht. Absolvoval i odbornou praxi na zastupitelském úřadu ČR ve Vídni a studijní pobyt v Evropském parlamentu. Od roku 2013 pracoval v různých funkcích na Ministerstvu obrany.

oblast evropských grantů. A z finančního hlediska jsou zde projekty, které jsou opravdu velké. Co se týče nakupovaných komodit, ty jsou zde rovněž poměrně specifické.

Ministr obrany při vašem převzetí funkce řekl, že od vás očekává rychlé dokončení rozjetých akvizic a precizní postupy při zadávání nových zakázek. Nemáte trochu strach z toho, že hladký průběh těch velkých akvizičních procesů mohou překazit některé aspekty, na něž nebudete mít příliš velký vliv?

Nemyslím si, že to tak může být. Teď když se s těmi projekty seznamuji z pozice zadavatele, zjišťuji, že úspěch je v důslednosti jednotlivých kroků. Tedy v návaznosti a naplánování těch kroků tak, aby dávaly smysl. Je to opravdu v tom je sladovat, dodržovat a vyhodnocovat si je. Z tohoto úhlu pohledu strach určitě nemám. A není k tomu ani důvod, s touto problematikou jsem natolik obeznámen, že mi to žádný problém nečiní.

Někteří lidé se mě ptali, zda se těch velkých projektů nebojím. Musím říci, že ne. Když už k té problematice přičichnete a rozumíte jí, tak ten principiální rozdíl již není tak velký. Je jedno, zda se jedná o zakázku velkoobjemovou, anebo nízkoobjemovou.

Na druhou stranu ale musím v něčem té vaší otázce přisvědčit. V minulosti skutečně některé procesy z hlediska času nešly tak, jak by měly. Mým úkolem právě je, aby se to posunulo dál. Této odpovědnosti se rozhodně nezříkám. Naopak, je to právě to, co chci udělat. Pak jsou ale věci, které ani ten zadavatel neovlivní. A to je třeba u režimových zakázek, námitková řízení, řízení u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) atd. Mnohdy můžeme být stoprocentně přesvědčeni, že činíme správně, ÚOHS nám následně dá za pravdu, ale prostě to nějakou dobu trvá. Takže ne že bych měl strach, že něco nebudu moci ovlivnit. To prostě není strach, ale u některých typů zadávacích řízení to člověk z pozice zadavatele ani ovlivnit nemůže.

Ekonomové rozsvěcují žlutou a varují, že ekonomický růst už možná nebude trvat dlouho. Necítíte určitou obavu, že budete pod jistým časovým tlakem, že již brzy může přijít období, kdy ta ekonomická dlaň již nebude pro armádu tak rozevřená?

Neřekl bych, že hrozí uzavření té dlaně. Rozumím tomu, na co se ptáte, do budoucna mohou být jistá omezení, které může diktovat výše rozpočtu. Musíme si ale zároveň uvědomit, že oproti letům, které zde byly dříve, se mění celková politická situace ve světě. Státy mnohem více dbají na to, aby jejich armády byly dobře a moderně vyzbrojeny. Ono je to hodně o prioritách. Osobně doufám a věřím, že k velkým škrtům v kapitole Ministerstva obrany v budoucnu nedojde. Podle mého názoru by to v některých oblastech mohlo mít následky, které nejsou úplně žádoucí.

Novináři se většinou zajímají jen o ty velké akvizice, vaše sekce však každý den řeší desítky a stovky malých nákupů za desítky či stovky tisíc korun. Nepředstavuje to pro vás možná větší zátěž než ty miliardové projekty?

To se tak říci nedá. Obě tyto oblasti jsou zcela rozdílné. Projekt má hodně dlouhou přípravu, jeho praktická realizace by ovšem měla být rychlejší než ta fáze přípravná. Ty velké akvizice mají přípravnou fázi o poznání delší. Je to z toho důvodu, že je potřeba dopředu promyslet veškeré situace, ke kterým může dojít. Ty menší zakázky představují spíše jakousi operativu. Jejich počet je skutečně velký. Chci ale ty procesy nastavit tak, aby sekci příliš nezatěžovaly, aby to nebylo hodnoceno, jako že jejich objem je příliš velký. Bavíme se o tom již se sekci ekonomickou, že by se ta záležitost nastavila tak, aby bylo možné využívat určité elektronické moduly, a právě s jejich pomocí práci sjednotit. A tam, kde to jde, jen jednoduše opakovat tuto činnost.

Náčelník Generálního štábu po nástupu do funkce přišel s tzv. projekty okamžitého dopadu. Díky nim by vojáci již v nejbližších měsících měli dostat potřebnou výstroj, výzbroj a vybavení. Podaří se vám všechno tohle skutečně včas zajistit?

Budu pro to dělat maximum. Moje dosavadní zkušenost se spoluprací s Generálním štábem je opravdu pozitivní. Dokážeme se domluvit, které zakázky by měly mít prioritní postavení. Logicky ne všechno jde časově tak, jak jsme

si naplánovali. Někde se něco zpozdí, a i když máte ten nejlepší záměr, aby šly věci rychle, tak některé záležitosti se prostě nedají předpovídat. Troufnu si ale říci, že proto děláme a budeme dělat maximum. Je to opravdu o otevřené diskusi s nejvyššími představiteli Armády ČR a v tomto směru mám velice pozitivní zkušenosti.

Občas se ale v médiích objevuje, že některé požadavky vojáků na novou techniku jsou přemrštěné a někdy i mimo realitu. Je tomu skutečně tak a jakým způsobem se s tímto vypořádáváte?

Zpracování specifikace není jednoduchou záležitostí. V tom systému, jak je nastaven v resortu, respektive v Armádě ČR, jde o definování požadavků. To by mělo vyplývat z reálných potřeb a z možností trhu. Nechtěl

bych hodnotit, zda se to tak globálně děje či ne. Samozřejmě, že existují některé problémy, o nichž se s armádou bavíme, ale každá zakázka je naprosto ojedinělá, a to i v té specifikaci. Někdy se tedy může stát, že se bavíme o určitých atributech, zda je není potřeba upravit, rozvolnit, ale přesto celkovou spolupráci hodnotím velice kladně, a to i ve vztahu k těm specifikacím. Ani na jedné či druhé straně není ta komunikace zablokovaná. Pokud něco vznikne, tak je mou prioritou, aby se to okamžitě řešilo. Zatím jsem se setkal jen s tím, že to řešení bylo velice plodné.

Pro pořízení nových bojových vozidel pěchoty bylo na sekci zřízeno celé oddělení. Je takovýto nákup skutečně tak náročnou záležitostí?

Je potřeba si uvědomit, že s touto zakázkou je spojena i další velice důležitá součást, a to

je životní cyklus. Ta akvizice samotného pořízení je jedna z nejsložitějších, která tady kdy byla. Ale nejde jen o ni. Oslovení potenciálních dodavatelů, nastavení zadávacích podmínek, kdy si vybíráme z více druhů a snažíme se nastavit ty parametry tak, abychom dostali to nejlepší, je skutečně činnost velice složitá. Troufám si říci, že to oddělení pracuje dobře. Pan plukovník Gazda má organizační záležitosti velice dobře nastaveny a také jeho tým je dobře sehraný. Jsem rád, že toto oddělení vzniklo, svoje opodstatnění rozhodně má. Je to jeden z nejsledovanějších projektů Armády ČR. Troufám si říci, že dokonce i z pohledu České republiky. Takhle velkou zakázku ministerstva opravdu nezadávají denně.

Hovoří se o objemu 50 či dokonce 55 miliard korun. Něco takového tady ještě asi nebylo?

Je to tak. Můžeme se bavit o zakázce na dostavbu či modernizaci Temelína, ta bude samozřejmě z finančního hlediska také velkoobjemová. Občas bývají větší projekty, ale ty jsou hrazeny z větší či menší části z prostředků EU. Tady se bude jednat výhradně o peníze České republiky. Navíc to bude nákup a ne pronájem, jak tomu bylo v případě letounů JAS-39 Gripen.

Dá se objemově nějak kvantifikovat smlouva se všemi doplňky v případě těchto pilotních akvizičních projektů, jsou to stovky, anebo spíš tisíce stránek?

Ve své podstatě to bude smlouva jako každá jiná. Jen bude objemnější z té technické stránky věci a také z hlediska podmínek dodání. Obsáhleji budou zpracovány také podmínky záruky, životního cyklu, řešení sporných

situací, jako je nastavení smluvních sankcí či otázky certifikace. Teď ovšem nedokáži říci, zda se bude jednat o desítky či stovky stran.

Ty velké zbrojní projekty, jako jsou bojová vozidla pěchoty, jsou většinou pořizovány ze zahraničí. Na vaší sekci máte odbor právní a obchodní podpory. V takovýchto případech ale zřejmě potřebujete právníky se znalostmi mezinárodního práva či práva konkrétní země, se znalostmi trhu země, ze které je akvizice pořizována...

My samozřejmě uzavíráme kontrakt na území České republiky, takže budeme postupovat podle českých zákonů, ale určitý mezinárodní prvek se tam objevit může.

Mnozí kritizují akviziční procesy, že prý v nich rozhoduje pouze cena. Kvalita je pak mnohdy velice problematická. Zmínil jste možnosti, kterými můžete ovlivnit kvalitu. Je tedy tento problém již překonán?

Neřekl bych překonán. A to z toho důvodu, že někdy je výhodnější jít tím směrem, že budu soutěžit na cenu a někdy na ekonomickou výhodnost.

Nemůže tým ale utrpět kvalita poptávané dodávky?

Určitě ne. Musíme si uvědomit ten základní rozdíl mezi dvěma způsoby výběru. První způsob je, že musíme vymezit přísnou kvalifikaci. To znamená, že si stanovím nějaký parametr, a když přes něj uchazeči neprojdou, nemohou pak soutěžit ani o cenu. Kvalitu tedy nastavujeme na začátku, projevuje se pak v průběhu zadávacího řízení v rámci kvalifikace. Anebo se jedná o ten druhý způsob, kde nemáme tak přísně nastaveny kvalifikační předpoklady a teprve tím, co hodnotíme, stanovujeme tu kvalitu. Ale v obou případech se jedná o srovnatelné možnosti a nelze k tomu postupovat tak, že jedna je kritizovanější. Přece nemůžeme kritizovat něco, co je v souladu se zákonem.

Někdy může ale zákon být nedokonalý a je potřeba ho novelizovat...

To bych si v tomto případě netroufl tvrdit. Jedná se totiž o celoevropskou úpravu. Jednoznačně popírám, že by mohlo být v tomto zákoně soutěžení na cenu nastaveno špatně. Tak to není, prostě zákon nám to umožňuje. Ale neříkám, že to preferuji. Jen prostě nemám rád kritiku v tom smyslu, že něco nadvyužíváme. Zákon to umožňuje a u jednotlivých zakázek moc dobře víme, proč volíme buď atribut ceny, anebo atribut soutěžení v rámci lepší kvality, přičemž cena nemusí být tím dominantním hlediskem. Soutěžení „na cenu“,

jak se to často označuje, bývá kritizováno, aniž by se k tomu vedla seriózní diskuze. Soutěžení na cenu zde bylo, je a bude a svůj smysl má, ač jej nijak nepreferuji. U některých zakázek má jednoznačně své místo.

Takže s tou poslední verzí zákona o veřejných zakázkách z roku 2016 jste spokojený?

Tady je potřeba oddělit, zda se budeme věnovat hodnotícím kritériím, anebo zákonu jako celku. Zákon jako celek dá se říci, že víceméně obstál. Nějaké chyby samozřejmě má a je potřeba se o nich bavit. My to také s Ministerstvem pro místní rozvoj děláme. Identifikujeme to, co bychom chtěli změnit do budoucna. Nejedná se o nějaké zásadní aplikační problémy, prostě v něčem ten zákon úplně ty postupy nedomyslel. Neřekl bych ale, že to je v zákonu jako celku.

Od doby, kdy vznikla akviziční legislativa, uplynul přece jen jistý čas. Obchodování obecně za tu dobu prošlo výraznou proměnou, významná jeho část byla přenesena na internet. Navíc na internetu existují nejrůznější srovnávače cen. Nebylo by dobré na to více reagovat a některé nákupy v těch nižších objemech tomu přizpůsobit?

To je otázka, která rezonuje celou odbornou veřejností zadávání. Na jedné straně je tady to, že se jedná o veřejný výdaj, který musí být přezkoumaný. Na druhé straně je tady ten projev dynamiky nakupování v soukromé sféře, která se rychle vyvíjí. Je určitě více on-line, než byla dříve. My ale opravdu potřebujeme umět doložit, že ten veřejný výdaj je oprávněný a že dochází ke srovnání cen v daném čase na daném místě v závislosti na nastavení fér pravidel pro všechny. To se nedá udělat jinak než veřejnou soutěží. Na srovnávací cen jsou v daný moment ti, kteří tam chtěli své nabídky dát, ale nepodléhají žádnému výběrovému řízení. Výběrové řízení ve vztahu k zákonu o zadávání veřejných zakázek je formalizované právě proto, aby tento proces mohl být přezkoumatelný. Určitou zkostnatělost v tomto případě samozřejmě vidím, těžko ale hledat nějaký nástroj, aby tyto dva principy sladil a zároveň to odpovídalo moderní době. Mohlo by to totiž vést k tomu, že si někdo výrobek prostě vyhledá na internetu a pořídí jej, protože mu ho vyhledávač doporučil, ale nebude existovat nástroj na kontrolu, zda se skutečně jednalo o proces férové soutěže. V případě veřejného zadávání se nejedná o soukromé finanční prostředky, je to veřejný výdaj a proto má svá pravidla.

Text: Vladimír Marek
Foto: autor a Jana Deckerová

Co všechno souvisí s výstavbou
výsadkového pluku v Chrudimi

Výsadkové vojsko posílí

Krátce po svém ustanovení do funkce náčelníka Generálního štábu Armády ČR oznámil armádní generál Aleš Opatá některé organizační změny, které by měly posílit schopnosti českých ozbrojených sil. Jednou z nich je vznik třetího manévrového prvku – výsadkového pluku, jenž doplní v současnosti existující 4. brigádu rychlého nasazení a 7. mechanizovanou brigádu. Úkolem nového útvaru bude především okamžitá reakce na vzniklé vojenské hrozby jak na území České republiky, tak ve světě.

Z praporu pluk

Předpokládá se, že plukovní organizační jádro se vytvoří k 1. červenci 2019. Samotný výsadkový pluk vznikne v posádce Chrudim k 1. říjnu 2020 na bázi 43. výsadkového praporu a plných operačních schopností dosáhne nejpozději do roku 2026. Nově chystaný útvar má mít na naše poměry poněkud netradiční členění. Nebojová část bude sestávat z velitelství a štábu, čtyř středisek – bojového výcviku, výsadkové přípravy, zabezpečení velení a logistického zabezpečení – a obvazistiště. Bojové jednotky bude tvořit celkem pět komand (v podstatě půjde o zesílené rotu, čtyři personálně obsazené profesionálními vojáky a jednu naplněnou příslušníky aktivní zálohy), středisko zbraní a středisko bojové podpory. Takto zorganizovaný útvar má mít přes 1 000 vojáků, což je oproti současnému stavu u 43. výsadkového praporu asi dvojnásobek. Zde je však potřeba uvést, že celkový počet výsadkových tabulkových míst v rámci AČR naroste jen přibližně o 100, neboť dojde ke zrušení výsadkového výcviku příslušníků vybraných rot u 41. a 42. mechanizovaného a 44. a 74. lehkého motorizovaného praporu (jež měly sloužit především jako personální záloha pro případné doplňování 43. praporu). U zmiňovaných útvarů si udrží výsadkové schopnosti pouze omezený okruh specialistů (průzkumníci a odstřelovači) zařazený na velitelských rotách a dovednost provádět padákový výsadek většího rozsahu se tímto krokem koncentruje výhradně do Chrudimi.

Nové zbraně i schopnosti

Posilování početního stavu se pochopitelně musí promítnout také do nákupů potřebné výzbroje, techniky a materiálu. Akvizice moderních ručních zbraní, minometů, balistických prostředků, pojitek či přístrojů nočního vidění bude řešena prostřednictvím stávajících rámcových smluv, které jsou poměrně flexibilní a umožňují jejich pořizování v delším časovém úseku dle aktuální potřeby. Dále může být část vybavení k 43. praporu převedena od jiných armádních útvarů (např. 74. lehký motorizovaný prapor se má výhledově transformovat na mechanizovaný prapor vyzbrojený novými pásovými BVP, a tudíž již nebude potřebovat v roce 2015 pořízené 81mm minomety 81-MK2-KM, neboť přejde na těžký typ ráže 120 mm). Některé neperspektivní nebo už nevyhovující systémy čeká náhrada – mezi takové lze zařadit automatické granátomety AGS-17 ráže 30 mm, PTRK 9K113 Konkurs s řízenými střelami 9M113, odstřelovačské pušky SVDN-3, pancéřovky RPG-75 apod. Obvykle jde o pozůstatky z dob Varšavské smlouvy, popřípadě (v případě pušek konstruktéra Dragunova) o zbraně získané v rámci deblokace ruského dluhu v roce 2003.

Zlepšena má být velmi důležitá schopnost získávat informace prostřednictvím malých bezpilotních letounů. Chrudimští výsadkáři od roku 2015, jakožto součást tzv. Modulárního bojového kompletu, provozují typ RQ-12A Wasp AE. Jde o prostředek kategorie mikro UAV, přidělený jednotlivým bojovým rotám,

o hmotnosti 1,3 kg a rozpětí křídla 102 cm, schopný monitorovat činnost protivníka do 5 km od operátora a s vytrvalostí okolo 50 minut. Nyní se uvažuje o posílení vzdušného průzkumu, a to nákupem kompletů třídy nano UAV (tj. ovládaných jednotlivcem už na stupni družstvo) a také větších bezpilotních letounů s podobnými charakteristikami jako RQ-11B Raven.

Zásadně má možnosti připravovaného výsadkového pluku rozšířit tzv. vyčkávací munice (jde de facto o „sebevražedné“ UAV kroužící nad bojištěm a v případě objevení důležitého cíle uzpůsobené k jeho okamžitému zničení nesenou trhavinou; pokud se odpovídající cíl neobjeví, lze letounek odvolat zpět a použít jindy), s jejímž zavedením do služby se počítá. Tento druh zbraně prozatím není v AČR zaveden a šlo by tak o získání nové útočné kapacity nejen výsadkovým vojskem, ale vlastně celou armádou.

Změny čeká i vozový park. Dnes provozovaná lehká terénní vozidla Land Rover Defender 130 Arm 4 Kajman obdržel 43. výsadkový prapor v počtu 79 kusů už v roce 2009 a dnes již nesplňují nároky kladené na tento druh techniky. Navíc, vzhledem k faktu, že životnost vozidel končí v roce 2025, muselo by k jejich obměně dojít, i kdyby se chrudimský útvar netransformoval na pluk. Takto se ovšem nákup vyššího počtu nových útočných automobilů dá skloubit s náhradou stávajícího, už ne zcela vyhovujícího typu za jiný. Dle nynějších plánů bude v rozmezí let 2020–2025 potřeba zavést

Vojenské letectvo dle aktuálních plánů posílí v letech 2020–2021 dvojice transportních letounů Airbus C-295W. Společně se stávajícími čtyřmi stroji C-295M to Armádě ČR umožní bez mezipřistání přepravit jedno z komand výsadkového pluku na vzdálenost několika tisíc kilometrů.

Všech téměř osm desítek vozidel Land Rover Defender 130 Arm 4 Kajman dodaných v roce 2009 má být v rozmezí let 2020–2025 nahrazeno až stovkou nových lehce pancéřovaných útočných vozidel.

do provozu více než 100 takovýchto vozidel. Každé z nich musí dokázat uvést kompletní výsadkové družstvo (čili šest osob) s veškerou výzbrojí a materiálem, má mít balistickou ochranu boků a podlahy stupně 2 dle normy STANAG 4569 a mělo by být přepravitelné středním transportním letounem C-130 Hercules. Prozatím požadavky hovoří o tom, že kromě základní verze vzniknou ještě tři účelové modifikace, a sice nosiče 81mm minometu, automatického granátometu ráže 40 mm a PTRK.

Ruku v ruce s letectvem

Výsadkové jednotky samozřejmě nemohou působit bez podpory letectva, jež zabezpečuje jejich dopravu ze zázemí do místa zasedání. V AČR tato role připadá čtveřici letounů

C-295M a patnácti vrtulníkům Mi-171Š (jeden z původních šestnácti byl zničen při nehodě v listopadu 2015 na cvičení ve Španělsku). Do budoucna se má transportní kapacita našich vzdušných sil zlepšit zejména díky chystané akvizici dalšího páru strojů C-295 (a to v nejmodernější variantě C-295W, přičemž první letoun má dorazit do Česka v roce 2020, druhý o rok později) i prozatím bohužel nedořešenému nákupu 12 víceúčelových vrtulníků. Ačkoli se v případě nasazení nového výsadkového pluku jako celku počítá s využitím především spojeneckých velkokapacitních letounů (proto nyní probíhá certifikace českého padákového kompletu OVP-12 SL-1 na palubách letadel US Air Force), očekává se, že Armáda ČR vlastními silami dokáže najednou shodit na padácích nebo vysadit přistávacím

způsobem jedno úplné komando (tj. posílenou bojovou rotu), k čemuž jí postačí vzlet čtyř letounů C-295 či odpovídající počet helikoptér.

Závěrem tak lze konstatovat, že české ozbrojené síly v podobě třetího manévrového prvku získají jednotku okamžité reakce, schopnou poskytnout operačnímu veliteli AČR výrazně univerzálnější nástroj, než by tomu bylo u klasické výsadkové pěchoty. I proto bude výsadkový pluk perspektivně jediným útvarem podřízeným přímo pod nově vytvořené Velitelství pro operace (tj. jedině válečné velitelství české armády vzniklé transformací stávajícího Společného operačního centra Ministerstva obrany).

Text: Dušan Rovenský, foto: Jan Kouba a Jana Deckerová

Aktuální téma: Výsadkový pluk

Koncem roku 2020 by měl vzniknout v Chrudimi výsadkový pluk české armády, počáteční operační schopnosti by měl dosáhnout začátkem roku 2021 a plných schopností nejpozději do roku 2026. Vytvořením tohoto nového prvku byl pověřen podplukovník Ivo Zelinka, výsadkář, který v Chrudimi působil jako zástupce velitele 43. výsadkového praporu. Právě jeho jsme se zeptali, v jaké fázi přípravy se tento úkol nachází a jaké jsou jeho nejbližší úkoly.

Organizační jádro výsadkového pluku bude vytvořeno k 1. červenci letošního roku. Co pro vás a váš přípravný tým toto červeně zatržené datum v kalendáři znamená?

Je to pro nás především symbolický startovní výstřel, kterým začíná vlastní realizace výstavby výsadkového pluku. Konceptní práce bude probíhat do budoucna více na Oddělení výsadkového vojska Generálního štábu, byť stále v úzké součinnosti s Organizačním jádrem výsadkového pluku v Chrudimi. V reálu to bude znamenat shromáždění odborníků na oblast výsadkového vojska z celé AČR na vojenské letiště do Chrudimi, abychom připravili co nejlhžší přechod 43. výsadkového praporu na plukovní strukturu. A do toho již bude zahájena rekrutace na místa Organizačního jádra určená pro přímý nábor z civilu – střelci, kulometníci, starší střelci, řidiči a další, kteří se stanou základem jedné z nově budovaných bojových jednotek výsadkového pluku, a to 4. komanda. Nudit se tedy rozhodně nebudeme.

Pplk. Ivo Zelinka

Prapor by se měl rozšířit o několik stovek nových vojáků. Kde bude armáda nové výsadkáře hledat a jaká kritéria budou muset splňovat?

Proces doplňování výsadkového pluku bude zcela identický s tím, který již téměř dekádu používá 43. výsadkový prapor. Ten rekrutuje zhruba 90 % uchazečů o službu přímo z civilu, zbytek z ostatních útvarů AČR. Podmínky jsou pro všechny stejné, bez ohledu na předchozí službu – kromě splnění podmínek nutných pro službu v AČR jako takové je nezbytné lékařské vyšetření „A, schopen jako výsadkář“, hodnost svobodníka a výše a splnění podmínek třídního výběrového řízení pod řízením instruktorů 43. vpr. U něj se úspěšnost dlouhodobě pohybuje kolem 50 %. V případě rekrutace přímo z civilního sektoru je uchazeč zapsán k výsadkářům pouze podmíněně. Pokud výše uvedené podmínky není schopen splnit, je následně převelen k jinému útvaru AČR.

Částečnou výhodou z hlediska rekrutace bude zřejmě ukončení tzv. „předurčení pro výsadky“ některých mechanizovaných a pěších rot AČR. Dá se očekávat, že menší část jejich příslušníků bude mít zájem o službu u nového výsadkového pluku. Pokud splní podmínky výběrového řízení, budeme rádi za každého schopného vojáka, který bude chtít stát u zrodu nové schopnosti AČR.

Na pluk budou kladeny úkoly sil okamžité reakce. Co to pro jednotku znamená plnit tzv. doktrinní úkoly?

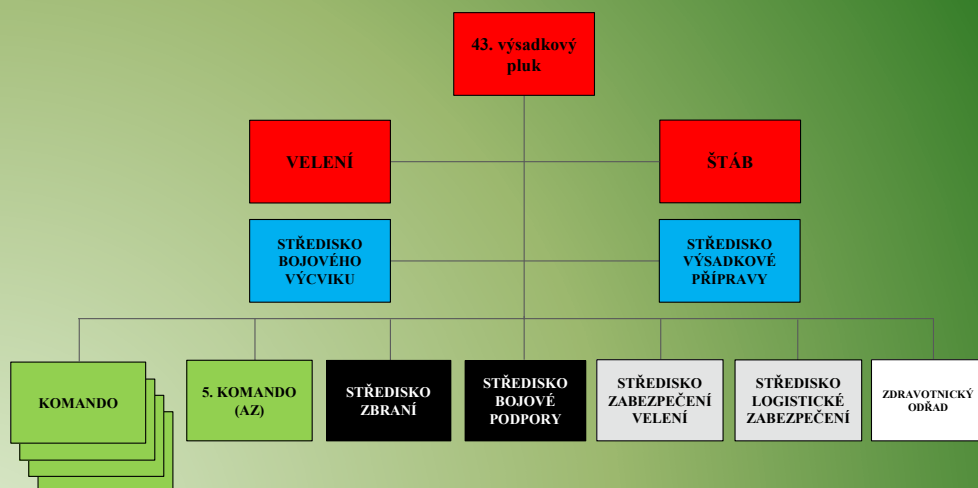
Audit národní bezpečnosti z roku 2016 jasně konstatoval, že Armáda České republiky musí zlepšit schopnost reakce na nenadálé hrozby. Po ukrajinské krizi je totiž evidentní, že doba varování bude nejspíše v řádu jednotek dní. Ve chvíli, kdy schopnost reakce na nenadálé hrozby zvyšují jiné státy NATO, nemůže Česká republika zůstat pozadu.

Když hovoříme o síle okamžité reakce, máme na mysli jednotku v síle komanda a výše s dobou pohotovosti k zasazení v řádu desítek hodin. Konkrétní sílu, složení a dobu pohotovosti bude určovat operační velitel AČR s ohledem na bezpečnostní situaci. Síla okamžité reakce může být využita k plnění širokého spektra úkolů, a to jak na území ČR (součinnost s PČR, ochrana ohrožených objektů...) nebo v zahraničí (posílení již zasazené jednotky AČR při zhoršené bezpečnostní situaci, pomoc aliančnímu spojenci, evakuace českých občanů v nouzi...).

Zajištění tohoto úkolu je mnohem komplexnější problém, než to na první pohled vypadá. Klade totiž řadu podmínek nejen na samotnou sílu okamžité reakce, a to od potřeby stále dosažitelnosti, přes připravenost na plnění širokého spektra úkolů, až po takové detaily jako nutnost předchozího očkování pro případ nutnosti zasazení do vzdálenějších oblastí. Síla okamžité reakce však nemůže být

Organizační struktura

efektivní bez úzké součinnosti s vybranými složkami AČR. Ať již se silami logistiky nutnými pro urgentní výdej například předpřípravných dávek munice, či zpravodajskými orgány AČR pro potřeby detailního plánování, nebo silami a prostředky Vzdušných sil AČR nezbytnými pro zasazení do cílové oblasti a podporu plnění úkolu.

Jaké bude členění pluku a počítá se s aktivní zálohou?

Členění pluku vychází z tzv. „německého modelu“, pluk tedy nebude členěn na prapory jako jiné pluky AČR. Podřízenými jednotkami velitele pluku tak budou přímo komanda a střediska. Pro podporu velení bude velitel pluku disponovat standardním prvkem velení a štábem. Na zajištění té nejvyšší bojové připravenosti bude určeno středisko bojového výcviku a středisko výsadkové přípravy. Srdce samotného pluku bude tvořit pět komand, určených na plnění 10 základních doktrinních úkolů. Jejich podporu budou zajišťovat středisko zbraní a středisko bojové podpory, které v sobě budou koncentrovat většinu palebné síly a průzkumné kapacity výsadkového pluku. Na všestranné zabezpečení činnosti pluku při plnění operačních úkolů budou sloužit středisko zabezpečení velení, středisko logistického zabezpečení a zdravotnický oddíl. Aktivní záloha bude sehrávat podobnou úlohu jako pro 43. výsadkový prapor. 4. výsadková rota Aktivní zálohy se tak stane 5. komandem (AZ) určeným nejen pro individuální doplňování nedoplňných míst ostatních komand a středisek v případě operační potřeby,

ale i jako další plnohodnotné komando určené pro posílení manévrové schopnosti pluku v případě bojového nasazení.

V současné době čeští výsadkáři spolupracují se 173. výsadkovou brigádou americké armády a polskými výsadkáři. Bude i v budoucnu tato spolupráce pokračovat, případně se rozšíří?

Ano, je pravda, že 43. výsadkový prapor má navázanu velmi úzkou spolupráci se 173. výsadkovou brigádou (USA), a to zejména s 1. švadronou 91. jízdního pluku (výsadkového) dislokovaného v německém Grafenwöhru a s polskou 6. výsadkovou brigádou, především s jejím 18. výsadkovým praporem z posádky Bielsko-Biala. Spolupráci s těmito klíčovými partnery jsme před mnoha lety zahájili proto, že je oboustranně výhodná. A to jak pro potřeby výcviku, kdy čeští výsadkáři zvyšují svou kompatibilitu a vzájemnou důvěru s aliančními partnery, ale i pro případ společného

operačního nasazení. Je pro nás výhodné, že hlavním vysazovacím letounem polské armády je rovněž letoun C-295M CASA a ne náhodou právě dokončujeme proces certifikace českých padáků OVP-12SL na americké letouny C-130 a C-17. Domnívám se proto, že spolupráce s těmito partnery bude do budoucna již jen nabývat na významu.

Co je pro vás v této přípravné fázi nejbližší a nejdůležitější úkol?

Po schválení tzv. mikrostruktury Organizačního jádra i samotného výsadkového pluku se naše pozornost zaměřuje zejména na tři oblasti. Na rekonstrukci a výstavbu nemovité infrastruktury v posádce Chrudim, zahrnutí potřeb výsadkového pluku do akvizičních programů a v neposlední řadě proces personálních pohovorů s vybranými odborníky AČR na pozice v Organizačním jádru a brzké zahájení rekrutace na základní funkce pro uchazeče z civilu.

Text: Jana Deckerová, foto: autorka a Jan Kouba

Nadporučík Michal Zaujec jako první příslušník 13. dělostřeleckého pluku absolvoval speciální dělostřelecký kurz Field Artillery Captains Career Course v USA

Koordinace palebné podpory

Nadporučík Michal Zaujec se jako první příslušník 13. dělostřeleckého pluku v Jincích před časem vrátil ze speciálního dělostřeleckého kurzu Field Artillery Captains Career Course (FACCC) z USA. Společně s dalšími čtyřmi příslušníky aliančních armád a šedesáti dělostřelci americké armády ho úspěšně absolvoval, a to s nadstandardním hodnocením úspěšnosti 94,4 procenta.

Michal Zaujec nastoupil po ukončení studia na Univerzitě obrany v roce 2013 k 13. dělostřeleckému pluku do Jinců na funkci velitel čety technického průzkumu baterie STAR. Později působil jako velitel čety dělostřeleckého průzkumu. „Na této pozici jsem získal mnoho zkušeností v oblasti koordinace palebné podpory na úrovni prapor na cvičeních jak národní, tak i mezinárodní úrovně. A právě na problematiku koordinace palebné podpory byl kurz FACCC zaměřen,“ vysvětluje nadporučík Zaujec. V současné době nadporučík působí na štábu pluku na pozici staršího důstojníka oddělení bojové přípravy. Je zodpovědný primárně za přípravu a výcvik návodčích FO a nově zaváděné schopnosti JFO u Armády ČR, které mají na konci letošního roku projít mezinárodní akreditací. Dále má na starosti výsadkovou přípravu, organizaci a řízení střelb, přípravu velitelů a štábů a další záležitosti.

Denně se vztyčovala vlajka

Samotný kurz probíhal od konce února do 11. září loňského roku. A to na základně Fort Sill v Oklahomě. Jednalo se o rozlehlý objekt dělostřelectva a protivzdušné obrany, který zároveň slouží jako výcvikové a školicí zařízení. Sídli zde tři brigády a dvě

školicí a výcviková zařízení. Vše bylo uzpůsobeno tak, aby zde bez problému a na velmi kvalitní úrovni mohli žít vojáci i se svými rodinami.

V kurzu vládl přísný režim. Den se zahajoval ranním nástupem již ve sportovním ústrojí deset minut po šesté. Během něho byla vztyčena vlajka. Hodina a čtvrt pak byla věnována tělesné přípravě. Následovala snídaně. Samotná výuka začínala v devět hodin. „Mně osobně začínal den ještě o více než hodinu dříve. Od pěti jsem cvičil v posilovně. Základna byla pro zvyšování fyzické kondice perfektně vybavena. K dispozici jsme měli čtyři velké posilovny, dva bazény, venkovní sportovní hřiště, běžecké ovály atd. Samotná výuka probíhala zejména na hlavní budově Fort Sill Artillery School, praktická zaměstnání pak na budovách simulačního centra,“ vysvětluje nadporučík Zaujec.

Veškeré studijní materiály dostali posluchači společně s pomůckami hned na začátku kurzu v tištěné podobě. Výuka s pětačtyřicetiminutovou přestávkou na oběd trvala až do šestnácti hodin. Praktická zaměstnání většinou končila až po osmnácté hodině.

Kurz rozdělen na několik bloků

Bezprostředně po nástupu do kurzu proběhlo seznámení s tzv. ISD (International

Student Division), jehož personál má na starosti veškeré zabezpečení všech mezinárodních studentů.

Samotný kurz byl rozdělen do několika bloků. Do prvního bloku bylo zahrnuto seznámení s problematikou Manual Gunnery (řízení palby) a základy MDMP (Military Decision Making Process), tedy oblast zaměřenou na proces rozhodování. Tento blok probíhal s jedním instruktorem a pouze v okruhu mezinárodních studentů. Po téměř čtyřech týdnech této výuky se do kurzu připojili kolegové z U. S. Army a U. S. Marines Corps. Po úvodním rozdělení do celkem čtyř studijních sekcí po přibližně 14 studentech zůstal nadporučík Zaujec jako jediný zahraniční student pouze s příslušníky U. S. Army. „Po přiletu se člověk pár dní vypořádává s posunem času, nějakou dobu trvá i přizpůsobení se na komunikaci v anglickém jazyce,“ upozorňuje nadporučík Zaujec. „Pro výběr mé osoby do tohoto kurzu sehrála svou roli nejspíš řada faktorů. Z těch nejvýznamnějších bych zmínil mé zkušenosti z koordinace palebné podpory na úrovni prapor, a to jak v národním, tak i mezinárodním prostředí. Důležitá byla také jazyková úroveň. Voják daleko jednodušeji v zahraničí studuje, plní veškeré úkoly, jak teoretické, tak praktické, s podporou určité jazykové vybavenosti. Z tohoto důvodu bylo formálním požadavkem pro účast

v kurzu splnění jazykových testů ECL s požadovaným minimálním hodnocením 80. Tento test se v USA po mém přiletu znovu opakoval. Dalším faktorem byl také záměr velitele našeho pluku, kam dál směřovat moji kariéru. Šlo o to, abych zkušenosti a znalosti získané v tomto kurzu uplatnil později v praxi.“

Hodnocení každý týden

V bloku Common Core byli absolventi seznámeni se základními předpisy, doktrínami, pomůckami, procesy velení a řízení, základními principy velení, a zejména pak MDMP v podmínkách manévrové jednotky. MDMP je metodologickým opakovaným sedmikrokovým postupem k pochopení úkolu, vytvoření variant činností a tvorbě operačního rozkazu. „Základními kroky v tomto procesu jsou přijetí úkolu, jeho analýza, tvorba variant činnosti, analýza variant činnosti, porovnání variant činnosti, schválení variant činnosti a tvorba rozkazu. Veškeré kroky procesu využívají určité vstupy a produkují výstupy potřebné pro následující krok procesu. Podstatou je určitá pomoc veliteli v rozhodování při přípravě a plánování operace od jeho štábu,“ vysvětluje nadporučík Zaujec. „Abychom byli schopni tyto procesy zvládat v podmínkách dělostřelectva, bylo nutné pochopit veškeré základy, činnosti a postupy v podmínkách

manévrového vojska, kterému jednotky a pracoviště dělostřelectva poskytují dělostřeleckou podporu.“

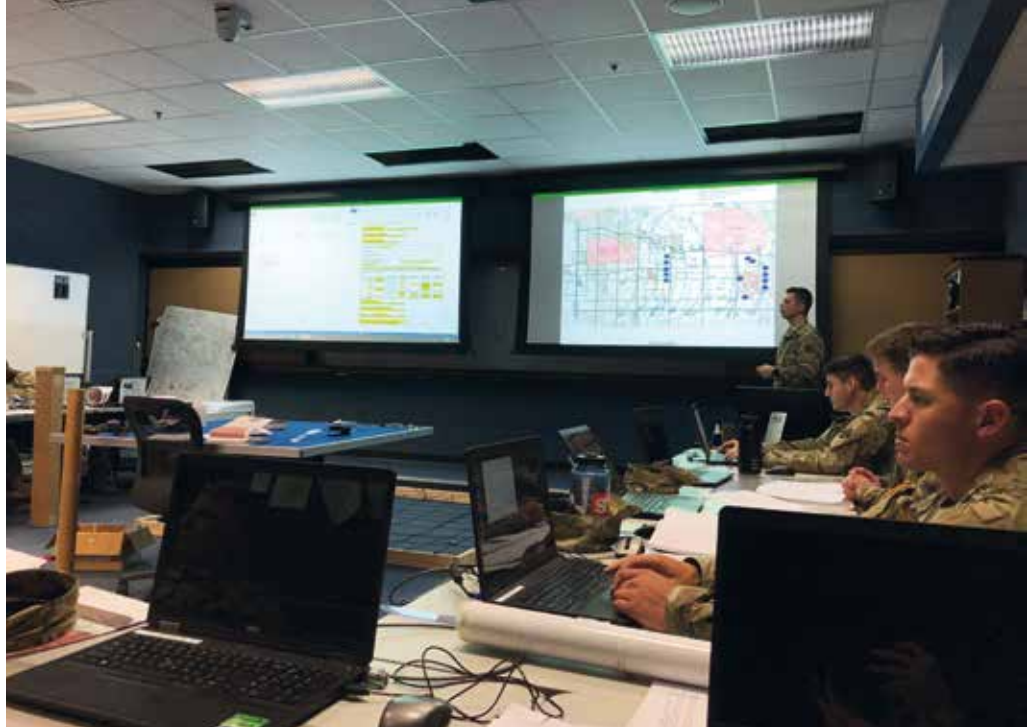
Během tohoto bloku byli důstojníci rovněž vzdělávání ve vedení briefingu, psaní odborných textů a pochopení podstat velení a řízení a jejich aplikaci pro vedení operací. Po pochopení podstaty MDMP a celého procesu plánování, přípravy a vedení operací byla sekce rozdělena na jednotlivá pracoviště štábu manévrového praporu. Na pozicích náčelníků těchto pracovišť započala po obdržení úkolu od nadřízeného stupně praktická část tohoto bloku, při které si každý posluchač prošel téměř všemi pozicemi náčelníka skupin štábu na úrovni prapor. Přitom znalosti a dovednosti byly posuzovány minimálně jednou za týden testy, hodnocenými briefingy, esejemi a postupovými zkouškami.

Další součástí kurzu bylo tzv. Gunnery. Tento dvoutýdenní blok se soustředil na řízení palby, výpočet prvků pro střelbu pomocí tabulek, pravítek a vyčítačů, tvorbu bezpečnostních dálek, směrů, omezení pro střelbu dělostřelectva atd. Také tento blok byl každý týden zakončen praktickou zkouškou.

Vše se ověřovalo v praxi

Po zvládnutí předcházejících problematik byli studenti vzdělávání v tzv. Tec-Tac (Technical and Tactical) bloku, který byl zaměřen na palebnou podporu, velení palebné baterie, činnosti FSO (Fire Support Officer) na pracovišti koordinace palby a činnosti FDO (Fire Direction Officer) na pracovišti řízení palby dělostřeleckého oddílu. „Zejména pro část výuky činnosti FSO pro koordinaci palebné podpory byly využity základy procesů MDMP z prvního bloku, a to v podmínkách koordinace palby a velení dělostřeleckým jednotkám. Během tohoto bloku se posluchači seznámili se zásadami plánování, přípravy a provedení koordinace palebné podpory na úrovni prapor při podpoře manévru velitele manévrovacích jednotek zejména v útočných operacích. Velký důraz byl také kladen na postupnou de-afghanizaci a následné soustředování na podmínky symetrického boje,“ zdůrazňuje Michal Zaujec.

Při praktických zaměstnáních byla sekce opět rozdělena do klíčových pozic štábu praporu. Zajišťovala proces plánování, přípravy a provedení operace. Veškeré získané znalosti a dovednosti byly v praxi ověřovány formou zkoušek. Student obdržel operační rozkaz nadřízeného stupně, tedy brigády a na základě toho zplánoval dle manévru podporovaného praporu a záměru velitele dělostřeleckou podporu a veškerou potřebnou dokumentaci. Celé studium vrcholilo tzv. Fight Clubem, kdy se všechny čtyři sekce rozdělily na dvě spolupracující dvojice. Ty pak následně proti sobě plánovaly, připravovaly a provedly operaci. Takto se prokázalo nejen, jak efektivní byla přípravná a plánovací fáze, ale také to, jak jsou

jednotliví příslušníci sekcí schopni operativně reagovat a řešit vzniklé problémy a nastalé situace během vedení operace.

„K celkovému hodnocení se navíc připočítávaly výsledky z testu armádní tělesné zdatnosti, který posluchači absolvovali jak na začátku, tak i na konci kurzu. Největším přínosem ale samozřejmě bylo zdokonalení v oblasti koordinace palebné podpory. A to včetně tvorby a využití potřebné dokumentace, rozšíření povědomí o práci a povinnostech

všech náčelníků skupin štábu během plánování a přípravy operace a orientace v procesu MDMP,“ zdůrazňuje nadporučík Zaujec. „U našeho pluku uplatním část znalostí a dovedností aktuálně především při vedení zaměstnání přípravy velitelů a štábu. V budoucnu bych chtěl získané zkušenosti využít i při koordinaci palebné podpory na stupni brigáda, v zahraniční operaci, popřípadě na zahraničním pracovišti.“

Text: Vladimír Marek, foto: archiv npor. Michala Zaujce

Manévrové jednotky 71. mechanizovaného praporu cvičily na Libavě

Operace Iljanskaja

V prostoru Vojenského újezdu Libavá se uskutečnil nepřetržitý vojenský výcvik úkolového uskupení AČR NRF 2019–2021, postaveného na bázi 71. mechanizovaného praporu „Sibiřského“. Příprava byla zaměřena především na splnění podmínek certifikace, která se uskuteční tento měsíc.

„K udržení a získání požadovaných schopností pokračují jednotky úkolového uskupení NRF (NATO Response Force – Síly rychlé reakce) 2019–2021 ve fázi společné přípravy. Nyní nás čeká poslední společný výcvik komplexního polního výcviku, jehož cílem je dosažení sladění ÚU AČR NRF pro léta 2019 až 2021 a především vytvoření podmínek pro splnění certifikace. Její národní certifikace absolvujeme v dubnu,“ uvedl major Libor Tesař, zástupce velitele 71. mpr a současně celého praporního úkolového uskupení.

Manévrové jednotky

Operace Iljanskaja se zúčastnily především manévrové jednotky 71. mechanizovaného praporu, do kterých jsou začleněni také vojáci ostatních útvarů AČR. Posíleny jsou i praporní jednotky bojové podpory a zabezpečení – velitelská rota, rota logistiky a obvoziště, jinecký dělostřelecký pluk vyčlenil četu dělostřeleckého průzkumu s průzkumnými prostředky LOS, pluk logistiky pak část zásobovací roty z Lipníku nad Bečvou. V průběhu týdenního výcviku se vojáci zaměřili na udržení a prohloubení

dosažených schopností, zdokonalení pohybu po bojišti s využitím terénu, zdokonalení ve vyhledávání a ničení cílů, opravování paleb, využití družstev dělostřeleckého průzkumu i prověření psychické a fyzické připravenosti jednotlivců při plnění bojových úkolů v podmínkách blížících se reálnému boji za ztížených klimatických podmínek.

Důležitá je i logistika

Jednotky zabezpečení prověřily své schopnosti spolupracovat a podporovat manévrové jednotky, včetně jejich komplexního zásobování. Celkově tato operace výrazně napomohla v přípravě na závěrečnou certifikaci. Neopomnělo se ani na tak důležité prvky jako je komplexní logistické zabezpečení, včetně zázemí pro kuchyň, jídelnu atp. To vše ve stejném režimu, jako kdyby šlo o opravdové, ostře nasazení. Jednotka bude vyčleněna pro síly NATO rychlé reakce, a tak na žádné chyby není čas a ani prostor.

Intenzivního týdenního výcviku se zúčastnilo více než 400 vojáků a téměř 70 kusů pásové i kolové techniky. Zahrnoval mimo jiné

A fakta

Síly rychlé reakce (NRF – NATO Response Force):

- jde o pohotovostní mnohonárodní uskupení, které slouží Alianci v případě nutnosti okamžitého nasazení kdekoli na světě;
- fungují na základě ročních rotací, tzn. existuje jedna struktura složení NRF, která se každých 12 měsíců naplňuje vojáky jiných zemí;
- pro každý komponent NRF je určen tzv. lead nation, ke kterému se přidávají ostatní země se svými národními příspěvky;
- mají schopnost samostatně působit až po dobu 30 dní;
- každé rotaci předchází výcvik a certifikace jednotek.

taktické cvičení s bojovou střelbou čet, střelby z ručních zbraní velitelské roty, házení ručních granátů i logistické konvoje. V rámci prohlubování spolupráce 71. mechanizovaného praporu s praporem Hradní stráže se v průběhu zdokonalovacího výcviku, zaměřeného především na střeleckou a taktickou přípravu, ke cvičení připojili i příslušníci této jednotky. Šlo tak nejen o zajímavé zpestření a porovnání různých odborností, ale i o nácvik interopeability jednotek.

Text: kpt. Radek Hampl, Michal Voska, foto: kpt. Radek Hampl

Príslušníci 72. mechanizovaného praporu se na Doupově připravovali na plnění úkolů na základně Bagram v Afghánistánu

Dvanáctka připravena

V afghánské vesnici je nalezen nebezpečný materiál a dva vesničané, kteří připravovali improvizované výbušné zařízení (IED – Improvised Explosive Device), jsou zajištěni průzkumnou hlídkou. Příslušníci 12. strážní roty BAF připravují zajištění bezpečné trasy pro speciální jednotku, která přijíždí převzít IED i oba vesničany.

Ostatní vesničané se začínají bouřit a schyluje se ke konfliktu. Jeden z nich míří mezi vojáky na kole. Ti ho zastavují. V tu chvíli se ale útočník odpaluje. Dva vojáci jsou těžce raněni, dva útok nepřežili.

Vojáci okamžitě zaujmají kruhovou obranu, další poskytují první pomoc raněným. Zajistit životní funkce, zastavit krvácení, opustit nebezpečné místo a zajistit odsun raněných leteckým transportem MEDEVAC. To je úkol pro jednotku přímo na místě incidentu. Celou akci pečlivě sledují rozhodčí, kterým neunikne sebemenší chyba zasahujících vojáků.

V roli rozhodčích

„Postupy certifikované jednotky pečlivě sledovali v roli rozhodčích příslušníci 10. strážní roty BAF, která se před několika měsíci vrátila z Afghánistánu,“ konstatuje nadporučík Vlastimil Vašina z Centra přípravy pro zahraniční operace Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov a zároveň jeden z týmu, jenž pro jednotku připravil scénáře jednotlivých incidentů. „Ze své pozice tak mohli příslušníkům

12. strážní roty předat své těžce získané zkušenosti, kterými v místě nasazení prošli.“

To byl jen jeden ze scénářů, který museli příslušníci 12. strážní roty BAF řešit v rámci certifikačního cvičení Shield 1/2019. Po celý týden byla jednotka nejen pod fyzickým, ale i psychickým tlakem. Proto vojáci kromě reakcí na nepřátelskou palbu, nástražné výbušné systémy a jednání s místními představiteli řešili právě i odpálení sebevražedného atentátníka, poskytnutí první pomoci raněným vojákům a přivoláním zdravotnického odsunu MEDEVAC (Medical Evacuation) s následným taktickým vzdušným odsunem raněných.

Scénáře vycházejí z reality

„Všechny scénáře připravujeme pro konkrétní jednotku na základě úkolů, které bude v místě nasazení plnit,“ vysvětluje nadporučík Vašina. „Alfou a omegou této jednotky je především střežení základny, patroly a také doprovod a ochrana osob jednajících s místními představiteli daného regionu. Proto jsou tyto incidenty totožné s těmi, s nimiž se setkala naše

i další alianční jednotky v místě nasazení. Jednotka je prověřována v tom, jestli je schopna bezprostředně reagovat na jednotlivé nenadálé incidenty a provádět stanovené postupy. Bohužel, nepřítel je vždy o krok napřed a nikdy nelze dopředu odhadnout, zda dojde k útoku. Atentátníci jsou ve svých útocích stále sofistikovanější a používají primitivní improvizovaná výbušná zařízení. To, na co můžeme jednotku připravit, je reakce na útok. Musí si zautomatizovat reakce bezprostředně po útoku, každý z jednotky musí vědět, co je jeho úkolem a v tuto chvíli se projeví velitel, jehož rozkazy aktivují paralyzovanou jednotku.“

Stanovené postupy se opakují pro nezkušené pozorovatele neustále dokola. Musí ale naskočit okamžitě. Když jde o život a bezpečí jednotky, není čas pro zbytečnosti.

96 hodin ve dne v noci

„Snažíme se zejména o to, abychom jednotku dostali během závěrečných čtyř dnů nejen pod fyzický, ale i pod psychický tlak, kdy vojáci během 96 hodin permanentního nasazení

v drsných podmínkách Doupovských hor museli ve dne v noci řešit nenadálé situace a reagovat na ně. Hodnotí se především, jak tyto situace zvládnou.“

Po skončení každého incidentu rozhodčí hned na místě vyhodnotí postupy jednotky i každého jednotlivce. Pro vojáky je tato okamžitá zpětná reakce velmi důležitá, protože je vyhodnoceno, jak si se situací poradili a zda všechno řešili podle standardních operačních postupů. „Další vyhodnocení se pak odehrává každý večer, to však směřuje už jen k veliteli roty,“ konstatuje podplukovník Petr Hlaváček z Centra přípravy do zahraničních operací a zároveň řídící cvičení Shield 1/2019. „Ten se během incidentů nachází v místě operačního centra a během celé operace k němu směřují veškeré průběžné informace od jednotky, která působí v terénu a plní zadané úkoly.“

24 hodin, 7 dní a 6 měsíců

Vybudování velitelské základny bylo pro jednotku velmi důležité. Nácvik postupů velení a komunikace jsou pro působení jednotky klíčové. Zde se rozhoduje, kdy a kam daná patrola pojede a jaký bude její primární úkol. Sbíhají se tu také všechny informace a padají tu důležitá rozhodnutí. „Velitelé tu nacvičují způsoby, jak rychle a efektivně komunikovat, jak reagovat na konkrétní incidenty a jak co nejlépe podpořit jednotky nasazené do akce,“ vysvětluje řídící cvičení. „Svá pracoviště tu mají operativci, plánovači, logisté a zpravodajci, kteří nepracují odděleně, ale neustále si mezi sebou získané informace předávají. Důležité je naladit se na stejnou vlnu, přijmout, zpracovat a předat dál. Nezasvěcenému laikovovi se může zdát, že to vypadá jako ve věčném úlu. Tlumené hovory, nepřerušovaný tok radiových zpráv a hlášení mezi jednotlivými odbornostmi. Jede se tu non-stop, v Afghánistánu pak 24 hodin, 7 dní v týdnu a to po celou dobu působení jednotky, takže šest měsíců v kuse.“

Rota prošla certifikací

„V prvním týdnu ve vojenském újezdu Hradiště proběhl kompletní výcvik a kontrola sladění jednotky, druhý týden prošli vojáci závěrečným cvičením, ve kterém prokázali plnou připravenost pro nasazení v zahraniční operaci,“ říká podplukovník Petr Hlaváček z Centra přípravy do zahraničních operací Velitelství výcviku – Vojenské akademie a zároveň řídící cvičení Shield 1/2019.

„To, že v roli rozhodčích byli příslušníci 10. strážní roty, bylo pro naše kluky nesmírným přínosem,“ říká velitel 12. SR BAF kapitán Jan

Hrdinka. „Byli nám oporou a jejich rady a připomínky nám v poslední fázi výcviku velmi pomohly. Řada vojáků připravované jednotky je zkušená a Afghánistán absolvují již několikrát, ale jsou mezi námi i ti, kteří zažijí nasazení poprvé. Proto jsou pro ně zkušenosti rozhodčích velmi cenné. Mě těší, že jednotka prošla certifikací a je připravena v krátké době začít působit v místě nasazení.“

Text a foto: Jana Deckerová

Náčelník GŠ AČR armádní generál Aleš Opat navštívil 14. pluk logistické podpory v Pardubicích. Velitel 14. pluku logistické podpory plukovník Stanislav Hudeček seznámil generála Opata se strukturou útvaru, personálním obsazením, naplněností technikou a aktuálně plněnými úkoly. Součástí brífinku byly i informace o nasazení sil a prostředků pluku v rámci plnění úkolů vyplývajících z členství ČR v Severoatlantické alianci, Evropské unii a dalších mezinárodních organizacích. V diskusi s náčelníkem GŠ AČR se vojáci zajímali o modernizaci pozemních sil, výstroj a vybavení pro jednotlivce i o aktuální změny v oblasti personální politiky resortu. Generál Opat také představil vojákům nového vrchního praporčíka AČR nadpraporčíka Petra Smika, který po osmi letech střídá ve funkci štábního praporčíka Petra Seiferta.

Premiéři i ministři obrany Visegrádské čtyřky si ve Varšavě připomněli výročí vstupu do NATO. Českou republiku reprezentoval předseda vlády Andrej Babiš a ministr obrany Lubomír Metnar. Představitelé zemí V4 potvrdily, že členství v Severoatlantické alianci je pro jejich země nejlepší zárukou bezpečnosti a kolektivní ochrany. Dále se shodli, že současné boje se už nevedou pouze tanky a letadly, proto je nutné čelit novým výzvám jako je kybernetická bezpečnost či dezinformační kampaně. Ministr obrany Lubomír Metnar zdůraznil, že česká armáda si během uplynulých dvaceti let získala mezi spojenci vysoké renomé s řadou profesionálů s mezinárodními zkušenostmi.

Příslušníci mnohonárodního uskupení představené přítomnosti se v Litvě (eFP BG LTU) zúčastnili kurzu leteckých návodčích, který vedli instruktoři z Lotyšska. Vojáci z deseti armád si tak opět zvýšili své odborné vzdělání a dokázali vzájemnou sladěnost. Kurzu se zúčastnili čeští vojáci speciálního týmu FIST (Fire support team) 13. dělostřeleckého pluku z Jinců. Zdokonalovací výcvik leteckých návodčích a palebné podpory se uskutečnil ve výcvikové základně Rukla a ve výcvikovém prostoru Pabradė. Zatímco nováčci se učili komunikovat s minometnými jednotkami i s piloty letadel, operátoři se zdokonalovali v komunikaci a přípravě, seznamovali se také s odlišnými postupy a metodami partnerských armád. Český tým se zapojil do všech probíraných metod včetně reálného navádění pilotů.

Domino

Ministr obrany se u příležitosti 20. výročí vstupu České republiky do NATO setkal s osobnostmi, které se v roce 1999 podílely na vstupu naší země do Severoatlantické aliance. Setkání se zúčastnili tehdejší ministr obrany Vladimír Vetchý, jeho náměstek Jaromír Novotný, náčelník GŠ AČR armádní generál v. v. Jiří Šedivý a nechyběli ani ředitelé klíčových sekcí. Přátelského setkání se zúčastnili i současní zástupci Ministerstva obrany a české armády. Sedm významných osobností z roku 1999 poté převzalo od ministra obrany Lubomíra Metnara Pamětní listy a výroční plakety.

Váleční veteráni, představitelé resortu obrany, české armády a vojenská veřejnost si v hlavním sále Ministerstva obrany Na Valech připomněli 74. výročí bojů u Jasla a 76. výročí bojů o Sokolovo. Boje u Jasla byly první fází Západokarpatské operace Rudé armády, které se zúčastnili dělostřelci tankisté 1. československého armádního sboru v Sovětském svazu. Ukrajinské Sokolovo bylo prvním místem bojového nasazení československé bojové jednotky v SSSR, kde se vyznamenal a padl velitel první roty kapitán (in memoriam) Otakar Jaroš.

Příprava hasičů na možný zásah při požáru letecké techniky

Capable Fireman

21. základna taktického letectva v Čáslavi se stala dějištěm přípravy vojenských hasičů na krizové situace, zejména pak na koordinaci s piloty v případech hašení požárů ze vzduchu za pomoci takzvaného bambi vaku a také postupů při vyprošťování a hašení letecké techniky. Tu představoval turbovrtulový letoun L-410, podzvukový bitevník L-159 či dvě helikoptéry.

„Capable Fireman není jedno cvičení. Jde o sérii cvičení, která mají za úkol vycvičit hasiče a prohloubit jejich znalosti k tomu, aby dokázali zasahovat na jednotlivých typech letecké techniky AČR. Čáslav je pouze jednou ze zastávek, zde je na cvičení přítomno téměř 80 hasičů z několika armádních sborů. Stejně cvičení se odehrává i v Náměšti, Pardubicích či na základně v Praze-Kbelích. Dále se připravujeme i na cvičení muničních skladů, to se odehrává za pár týdnů v Boleticích,“ uvedl pplk. Ladislav Krech, gestor požární ochrany z GŠ AČR.

Záchrana a vyproštění

Hasiči na leteckých základnách, konkrétně na základně 21. základny taktického letectva Čáslav, mají stanoven maximální čas dojezdu k zásahu. Ten činí 2 minuty a 45 sekund. V praxi to znamená, že od nahlášení požáru a spuštění sirény musí do dvaceti sekund opustit stanici a vydat se k místu nehody. Mezi nedávné případy patřil třeba Antonov An-30, který přejel přes dráhu a začal hořet. Na palubě se nacházelo 23 osob. Všechny se podařilo včas vyprostit, díky pohotovosti hasičů došlo jen k poraněním, nikoliv ke ztrátě životů. Dalším byl v roce 2015 maďarský Gripen, jehož pilot též přejel dráhu, katapultoval se a stroj skončil v polích. Zde se záchranná operace prováděla ve dvou rovinách, a to na jednom místě záchrana katapultovaného pilota, jeho ošetření a odvoz do bezpečí, na druhé straně bylo třeba zabezpečit havarovaný stroj, uhasit požár a také v maximální míře se pokusit zabránit masivnímu úniku provozních kapalin do země. I to vše je bohužel součástí práce hasičů. Čáslavská základna má vždy na směně 11 osob.

Zahraniční technika

Hasiči se v případě tohoto cvičení seznámili s technikou, kterou provozuje Armáda České republiky, nicméně vzhledem k občasnému přeletu techniky dalších členských států NATO se připravují i na případnou kolizi jiných strojů. Kupříkladu absolvují školení zaměřené na stíhačky F-16 a další. To probíhá obdobným způsobem, včetně předání základních manuálů, kde jsou popsány možné způsoby evakuace pilota, přívody paliva, ale i třeba systém zajištění kabiny či nejrizikovější místa. Kromě přímého školení se hasiči vzdělávají i za pomoci oběžníků, manuálů a částečně i samostudia. Základní odborností ovšem stále zůstává likvidace požárů na základně a záchrana životů přeživších či okolí. Toto vše musí hasič, který působí na letecké základně, perfektně ovládat.

A fakta

Nehody vojenské letecké techniky v ČR od roku 2000

16. 6. 2000	Kladeruby nad Oslavou	Su-22M4
1. 8. 2000	Čejkovice	L-29 Delfín
10. 10. 2000	Bílek	2× MiG-21MFN
12. 2. 2001	Škvorec	W-3A Sokol
1. 8. 2001	Pelhřimov	L-39ZA Albatros
28. 10. 2001	Okrouhlá	Mi-8S
24. 2. 2003	Vojenský újezd Brdy	L-159A ALCA
9. 9. 2004	Sedlec	Lynx AH.9
12. 7. 2010	Holice	L-39C Albatros
16. 12. 2010	Biskupice-Pulkov	L-39ZA Albatros,
23. 5. 2012	Čáslav	An-30B
22. 11. 2012	Radovesnice I	L-159A ALCA
19. 5. 2015	Čáslav	JAS-39 Gripen

Přívod paliva

Každý hasič si ze cvičení odnesl cenné informace, dozvěděl se u jednotlivých typů letecké techniky, kde jsou přístupová místa, jaká hrozí rizika či v případě přístupné kabiny po možné nehodě, kde se nachází přívody paliva a jak je lze manuálně uzavřít. Také správné určení hasicí látky dle ohniska požáru. Důležitou znalostí pak je v případě vícemístných letounů přesná znalost rozložení kabiny, umístění sedaček, toalety či v případě vybavení kuchyňkou i znalost nainstalovaných spotřebičů od mikrovlnky, po ohřev potravin či konvice s vodou. Každá technika je pochopitelně rozdílná, jinak se přistupuje ke zřícenému vrtulníku a jinak například k Turboletu L-410. O stíhačkách, resp. podzvukových bitevnících L-159 nemluvě. Proto byla instruktáž podrobná a díky přistavené technice bylo možné si vše osahat a také pro vlastní potřebu udělat fotodokumentaci. Kromě toho si bylo možné procvičit manipulaci s takzvaným bambi vakem. To je laicky řečeno nádrž na téměř tisíc litrů paliva, kterou lze plnit kupříkladu z vodních toků (rybníky atp.). Zde byla k dispozici dvojice hasičských cisteren s týmem hasičů. Naplnit z hadic vak je otázkou několika sekund. Je třeba opatrnost, protože tlak, který vrtulník vyvíjí ve spojení s obrovským tlakem vody v hadici, znamená potřebu bezchybné manipulace. To také bylo předmětem největšího rizika. Nicméně pro hasiče je riziko doslova denním chlebem.

Náročné i pro piloty

„Bambi vak je volně položený při startu, pevně uchycený ke spodku vrtulníku. V tomto případě k Sokolu. Při ostrém startu a hašení požárů se opatrně zvedáme a vak plníme v dostupných vodních tocích ponořením, tedy snížením letové výšky při koordinaci s palubním technikem, který ze dveří na celý průběh plnění vodou dohlíží. Velitel zásahu rovněž stanoví přistávací plochy, případně způsoby plnění a tak podobně. Pro mě jako pilota to znamená let se zátěží, která je navíc v lehkém pohybu náročný úkol, nicméně na ten jsme cvičeni a za desítky let co létám, jsem již zvyklý,“ uvedl pplk. v. v. Peter Smík, díky jehož umu a zkušenostem proběhl výcvik hladce a ke spokojenosti všech zúčastněných. Prostoru pro nácvik bylo dost, jelikož vak se naplnil zhruba 40x. V některých případech se díky chybnému zajištění voda vylila ihned po zvednutí vaku, právě proto jsou podobné nácviky důležité. Při reálném hašení požáru není čas, a tak by ztráta stovek litrů vody byla nepřijatelná.

Text a foto: Michal Voska

21. základna taktického letectva Čáslav vás zve na

AIR BASE CHALLENGE

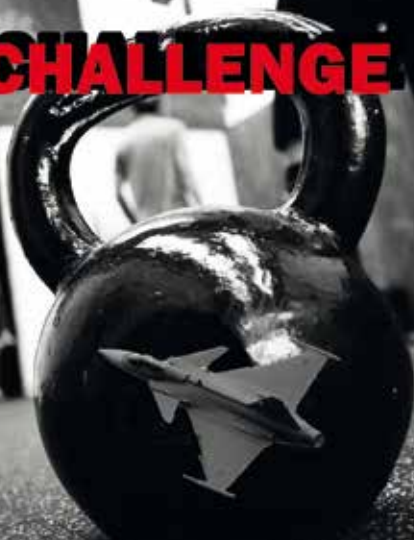
KDY: 30. - 31. 5. 2019

KDE: Čáslav - letiště

KATEGORIE: ženy
muži

PŘIHLÁŠKY + INFO:

npor. Mucha Pavel
alc. 375 362

Domino

V Domě armády Praha se u příležitosti 20. výročí vstupu ČR a Polska do Severoatlantické aliance uskutečnilo promítání jednoho z dílů seriálu polské televize pod názvem „Veteráni, kteří unikli smrti“. Večera se zúčastnili i ministři obou zemí Lubomír Metnar a Mariusz Blaszczak. Ministři zdůraznili důležitost členství obou zemí v Alianci a ocenili české a polské vojáky, kteří nasazují své životy daleko za hranicemi svých zemí pro bezpečnost svých i dalších zemí NATO. Součástí večera byla diskuse s válečnými veterány z Afghánistánu po zhlédnutí polského dokumentu. Hrdinové dokumentu, polský a americký voják, se v Praze setkali poprvé po deseti letech. Českou armádu reprezentoval podplukovník Ivo Zelinka, výsadkář a účastník čtyř zahraničních misí. Moderátorem večera byl vojenský historik a ředitel odboru pro válečné veterány MO plukovník gšt. Eduard Stehlík.

Ministr obrany Lubomír Metnar poděkoval všem vojákům a zaměstnancům Ministerstva obrany a české armády, kteří se podíleli na přípravě a průběhu letošních oslav 20. výročí vstupu České republiky do NATO. Poděkoval také současným představitelům, vojákům a zaměstnancům, kteří se na našem úspěšném fungování v rámci Severoatlantické aliance podílejí a reprezentují naši republiku i armádu směrem k našim spojencům.

Na 22. základně vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou se uskutečnila závěrečná plánovací konference ke cvičení Dark Blade 2019. Konference se kromě řídicího štábu zúčastnili také zástupci všech sedmi partnerských zemí Belgie, Maďarska, Polska, Německa, Slovinska, Itálie a Nizozemí. Účastníci během tří dnů diskutovali plán letecké i pozemní části cvičení, podmínky logistického zabezpečení a další nezbytné záležitosti k zajištění hladkého průběhu cvičení. Cvičení se zúčastní 17 vrtulníků, z toho 8 jich bude reprezentovat Vzdušné síly AČR. Cvičení se zúčastní téměř 1 200 cvičících vojáků, z toho 900 příslušníků české armády. Do cvičení, které proběhne od 9. května do 3. června 2019, budou zapojeny téměř všechny složky Armády České republiky.

Strakoničtí vojáci absolvovali odbornou stáž u protiletadlového útvaru v Litvě. Při této příležitosti byla zároveň podepsána dohoda o pokračující spolupráci mezi českým a litevským vojskem pozemní protivzdušné obrany na příští dva roky. Teoretická část cvičení byla věnována rozhodovacímu a plánovacímu procesu velitele, tvorbě bojového rozkazu i způsobu logistického zabezpečení. Během výcviku si pak vojáci vše vyzkoušeli v terénu. Českým vojákům pak litevští kolegové představili svou techniku a výzbroj. Novinkou pro naše vojáky bylo představení simulačního centra, které disponuje devíti trenažéry protiletadlového raketového kompletu RBS-70. Díky tomu je umožněn souběžný výcvik několika operátorů.

Od okupace českých zemí nacistickými vojsky uplynulo 15. března v letošním roce 80 let. Při této příležitosti byla před budovou Generálního štábu AČR na Vítězném náměstí v Praze otevřena panelová výstava Nezlomená armáda. Výstavu připravil Vojenský historický ústav Praha a autorem byl vojenský historik Jindřich Marek. Na dvou desítkách panelů je zobrazeno dění v letech 1939–1941, ale časově jde až po horizont konce druhé světové války. Slavnostního otevření výstavy se zúčastnil zástupce náčelníka GŠ AČR brigádní generál Milan Schulc.

Další ročník Běžecké ligy MO se blíží

V letošním roce se uskuteční další ročník Běžecké ligy. Loňský 8. ročník byl velmi úspěšný a to nejen do počtu účastníků, ale také organizačně. Celkem se ho zúčastnilo 610 běžců z 35 útvarů a zařízení resortu MO a průměrná účast v jednotlivých kolech byla 71 běžců a běžkyň.

Nejmladšímu účastníkovi 8. ročníku Běžecké ligy MO bylo 17 let a nejstaršímu 62 let. Předchozí ročník Běžecké ligy byl potřetí v její novodobé historii organizován nejen jako soutěž jednotlivců, ale i jako soutěž družstev jednotlivých organizačních celků. Novinkou pro letošní ročník je nově vytvořená kategorie šedesátníků.

„Očekáváme prolomení magické hranice účasti 100 závodníků na každé jednotlivé kolo. V roce 2018 se této hranici nejvíce přiblížilo 9. kolo organizované tělovýchovnými pracovníky Agentury služeb s účastí 93 závodníků a závodnic,“ řekl náčelník tělovýchovy MO plukovník Miroslav Jebavý. „Účast v celkovém seriálu nám výrazně ovlivnila soutěž družstev, která už pokračuje 4. ročníkem. Velkým cílem na rok 2019 je větší zapojení hlavních funkcionářů brigád, základů a pluků až po velení AČR. Rád bych zdůraznil, že Běžecká liga MO není jenom o dosažení nejlepších výkonů, ale je i pro účastníky, kteří s během teprve začínají a mají možnost čerpat zkušenosti u těch nejlepších a poznat zároveň přátelskou atmosféru závodů u vojenských útvarů,“ dodává jeden z hlavních organizátorů Běžecké ligy podplukovník Jiří Malík.

HARMONOGRAM BĚŽECKÉ LIGY 2019

Poř. č.	Název	Místo	Datum
1.	I. kolo	Brno	17. – 18. 4. 2019
2.	II. kolo	Opava	15. – 16. 5. 2019
3.	III. kolo	Jince	29. – 30. 5. 2019
4.	IV. kolo	Sedlec, Vícenice	17. – 18. 7. 2019
5.	V. kolo	Stará Boleslav	7. – 8. 8. 2019
6.	VI. kolo	Bechyně	21. – 22. 8. 2019
7.	VII. kolo	Lipník nad Bečvou	18. – 19. 9. 2019
8.	VIII. kolo	Přáslavice	9. – 10. 10. 2019
9.	IX. kolo	Praha	30. 10. – 1. 11. 2019

Armáda ČR by koncem roku měla dostat nový rotní simulační souborový systém Gamer

Výcvik odpovídající boji

V únoru letošního roku podepsali zástupci Ministerstva obrany s firmou Saab smlouvu na dodávku taktických souborových simulátorů Gamer. Jedná se o instrumentovaný systém živé simulace pro polní výcvik jednotek do úrovně rotního úkolového uskupení s možností dalšího rozšíření.

Samotné dodávky simulačního systému by měly být zahájeny koncem letošního roku a ukončeny v roce 2020. Konkrétně simulátory pro „Rota plus“ a Vojenskou policii by měly být dodány v prosinci 2019 a simulátor MOUT pro boj v urbanizovaném prostoru pak do října 2020.

Naše armáda používala od roku 2004 vojenský simulátor střelby MILES (Multiple Integrated Laser Engagement System), který získala z USA. I ten pracoval na principu vysílání a přijímání laserových paprsků, umožňoval simulovat bojové podmínky bez nebezpečí zranění vojáků. Dal se umístit jak na pěchotní zbraně, tak na zbraně bojových vozidel.

V letech 2008–2016 pak došlo k nákupu taktického souborového simulátoru SSS-BV a systému živé simulace od společnosti Saab pro 601. skupinu speciálních sil. V roce 2011 si naše armáda pořídila výcvikový systém Gamer pro deset kolových obrněných vozidel pěchoty Pandur. O pět let později pak došlo k jeho modernizaci s cílem zajistit interoperabilitu laserového kódování.

Armáda České republiky nově pořizované systémy využije k posílení výcvikové schopnosti Centra simulačních a trenažerových technologií (CSTT). Gamer bude sloužit k přípravě jednotek a štábů brigádních úkolových uskupení společně s dalšími simulačními centry a jednotkami NATO.

Díky rozšířenému taktickému souborovému simulátoru (TSS) získá jak armáda, tak i Vojenská policie řadu nových schopností a funkcí pro svá cvičení ve formátu „Rota plus“. Zakázka zahrnuje mimo jiné rozšíření stávajícího systému, nové klíčové funkce u výcvikových systémů, jimiž jsou vybaveni jednotliví vojáci, instrumentace vozidel s balistickou simulací i simulací skutečné doby letu střely a také řešení pro výcvik bojové činnosti v městské zástavbě.

Systém umožní vojákům během taktického výcviku navození co nejrealističtější situace skutečného boje. Soustava senzorů snímá laserové signály iniciované vystřelením slepé munice. Program pak vyhodnocuje přesnost a efektivitu zásahu. Na základě toho je

zasažený voják z další akce vyřazen, případně je označen jako zraněný a jeho stav vyžaduje ošetření a následnou evakuaci.

S ohledem na dokoupení produktů a sad od stejného výrobce je garantována kompatibilita se stávajícím vybavením. A to včetně budoucích dalších fází projektu živé simulace (integrace dalších bojových i taktických vozidel). Zároveň je zajištěna možnost vyjmutí jednotlivých modulů v rámci výcviku menších či specializovaných jednotek (EOD, zdravotníci, chemici, boj v zastavěné oblasti atd.).

Laserové simulátory Gamer využívají ozbrojené síly Velké Británie, Německa, Švédska, Norska, Finska, Nizozemska, Rakouska, Slovinska, Polska, Estonska, Chile a Spojených států (jednotky dislokované v Německu). Systém odpovídá standardům NATO a je plně kompatibilní s obdobnými systémy aliančních armád.

Text: Vladimír Marek, foto: Saab

USA

Náhrada zastaralých obrněných transportérů

Společnost BAE Systems po letech testování spouští sériovou výrobu nových víceúčelových obrněných vozidel AMPV (Armored Multi-Purpose Vehicle). Vozidla AMPV v americké armádě nahradí zastaralé obrněné transportéry (OT) M113. Hlavní údernou sílu US Army tvoří obrněné brigády ABCT s tanky Abrams, bojovými vozidly pěchoty (BVP) Bradley a samohybnými houfnicemi Paladin. V těchto brigádách najdeme také 2 897 víceúčelových OT M113, které slouží k přepravě vojáků, vybavení, munice, ale také jako velitelská stanoviště, evakuační vozidla nebo nosiče minometů. Další 1 922 transportérů M113 se nachází v podpůrných brigádách EAB (Echelons Above Brigade). Vozidla M113 sice tvoří 32 % flotily obrněných vozidel ABCT, ale první M113 armáda přijala do výzbroje již v roce 1960. Největší slabinou u M113 je jednoznačně nedostatečná balistická ochrana. Pancíř M113 odolá pouze běžné munici ráže 7,62×39 mm.

Estonsko

16 000 nových útočných pušek

Americká firma Lewis Machine & Tool Company (LMT) dodá estonské armádě 16 000 nových útočných pušek. Firma ve výběrovém řízení porazila 13 konkurentů včetně České zbrojovky. Pušky v rážích 5,56 mm a 7,62 mm za 22 milionů eur budou armádě dodány v letech 2019 až 2022. Smlouva rovněž zahrnuje opci na dodávku další dodávky do roku 2026. Dodejme, že zbraně společnosti LMT používá mimo jiné armáda Nového Zélandu a britská SAS. Estonsko dodnes používá řadu zbraní zejména z Izraele a Německa, kupříkladu UZI, HK MP5 či IMI Galil.

Rakousko

Nové obrněnce Hägglunds od BAE Systems pro horské jednotky

6. horská brigáda získá celkem 32 nových, speciálních obrněnců Hägglunds, které slouží k přepravě horských vojsk jako mobilní velitelské stanoviště, ale i k bojovému účelům. Poskytuje ochranu proti požárům, minám, biologickým a chemickým zbraním. I přes své rozměry a hmotnost jde díky kloubové konstrukci, která spojuje dvě části vozu, o velice rychlý a obratný prostředek. Výkonný turbodieselový motor pohání obě části soupravy a má výkon 285 koní. Bojové vozidlo může nést až 11 lidí. Celoplošný kamerový systém nabízí 360° zorné pole z chráněného interiéru. Výzbroj zahrnuje 12,7 mm těžký kulomet ovládaný z kabiny. Kromě toho může být vůz vybaven sněhovou radlicí a zapráhnout přívěs s užitečným zatížením o váze 1 500 kg.

Polsko

Raketomety Himars za stovky milionů dolarů nahradí zastaralou sovětskou techniku

Po dlouhých jednáních na konci listopadu minulého roku americká agentura DSCA (Defense Security Cooperation Agency) odsouhlasila prodej 20 raketometů HIMARS za 656 milionů dolarů. Součástí tohoto potenciálního prodeje je také 36 modulů (po šesti raketách; celkově 216 raket) s raketami GMLRS (Guided Multiple Launch Rocket System) Unitary s tříštivo-trhavou hlavicí, 9 modulů (celkově 54 raket) s raketami GMLRS Alternative Warhead pro ničení pěchoty a lehce obrněných cílů, 30 raket dlouhého dosahu MGM-140 ATACMS (Army Tactical Missile System) Unitary, 33 velitelských vozidel Humvee, 24 systémů řízení palby AFATDS (Advanced Field Artillery Tactical Data System), 20 modulů školních raket LCRR (Low Cost Reduced Range), celkově 120 raket. Nové komplety nahradí sovětské systémy 9K79 Točka vyřazené v roce 2005 a 9K52 Luna-M vyřazené již v roce 2001.

Studenti z vojenského oboru při Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy přispěli k unikátnímu výzkumu

Pod lavinou

Každým rokem skončí pod lavinou několik tisíc lidí. Mnozí nepřežijí. Prvních patnáct minut je pro člověka nejdůležitějších a devadesát procent zachráněných v této době přežije. Pak šance rapidně klesá. Jak dýchá člověk pod lavinou nebo jak rychle dochází k úbytku kyslíku? Tyto a další otázky řešil tým vědců z katedry biomedicínské techniky ČVUT ve spolupráci s Fakultou tělesné výchovy a sportu UK a Armádou České republiky.

Dosavadní poučka, že zavalený lyžař nebo turista si musí před ústy vytvořit co největší vzduchovou kapsu, z níž potom dýchá, se ukázala jako mylná. „Tato kapsa se v porovnání k dýchacím potřebám člověka podle našeho výzkumu ukázala jako zanedbatelná,“ říká vedoucí výzkumného týmu profesor Karel Roubík z katedry biomedicínské techniky ČVUT. „Poskytuje jen málo vzduchu. Prokázali jsme, že k dýchání pod sněhem člověk žádnou dutinu nepotřebuje, je pouze nutné, aby měl volné dýchací cesty.“

Vojáci v hlavní roli

Aby vědci zjistili, co se se zavaleným člověkem pod lavinou děje, udělali sérii experimentů. Pro tuto fázi výzkumu potřebovali zdravé jedince, proto se obrátili na studenty vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu. „Potřebovali jsme, aby vojáci pomocí speciálně upravené aparatury dýchali do simulovaného lavinového sněhu,“ vysvětluje profesor Roubík. „Při tomto pokusu byli monitorováni přístroji, které se používají v nemocnicích na jednotkách intenzivní péče.“

„Výzkumný tým se na nás obrátil, protože potřeboval ke svému projektu naprosto zdravé jedince,“ říká vedoucí katedry vojenské

tělovýchovy FTVS plukovník gšt. Lubomír Přívětivý. „Studenti našeho oboru jsou nejen fyzicky zdatní, ale i po zdravotní stránce jsou na tom velmi dobře. Jsem rád, že mohli tomuto unikátnímu výzkumu našich vědců přispět.“ I pro vojenský obor jsou tyto závěry velmi důležité. Kurzy studentů probíhají i v zimních podmínkách a jsou zaměřeny na sjezdové lyžování, skialpinismus, snowboarding, telemark a pohyb v zimním horském prostředí. Rizika lavin a jejich zvládání s nejnovějšími vědeckými závěry jsou i pro ně přínosem.

Zahyne každý pátý

Statistika konstatuje, že až devadesát procent lavin vyvolá svou neopatrností sám člověk. Velká část zavalených obětí nepřežije. Jsou to většinou skialpinisté a freerideři, kteří se pohybují v horských oblastech, kde je dostatek strmých svahů a mohutná sněhová pokrývka. Lavina způsobuje šokové stavy, mechanická poranění, podchlazení a nakonec udušení. Hlavní zásadou pro pohyb v lavinovém terénu je nebyť tam, kde jsou laviny. Tak zní základní pravidlo kurzu speciální tělesné výchovy pro příslušníky české armády – přesuny na sněhu a ledu. Při přesunech v těchto nebezpečných terénech je nutné mít s sebou lopatku,

sondu a zapnutý lavinový vyhledávač. Dále je důležité vyhýbat se žlabům a svahům s navátým sněhem, v němž nejsou žádná terénní přerušení jako zlomy, skály a nevstupovat do rozsáhlých sněhových svahů se sklonem 35 stupňů.

Výzkum pokračuje

Pocity osoby zasypané půlmetrovou vrstvou sněhu si na vlastní kůži vyzkoušel jeden z vojáků libereckého pluku, který tímto výcvikem, pravidelně pořádaným Velitelstvím výcviku – Vojenskou akademií ve Vyškově, prošel. Jeho kolegové ho cvičně zasypali a po dvou minutách vyprostili. „Pod sněhovou vrstvou jsem křičel, ale nikdo mě neslyšel. Zkoušel jsem vstát, ale nešlo to, byl jsem naprosto paralyzován a nemohl jsem se ani pohnout.“

Další experimenty výzkumného týmu budou pokračovat právě i s oběťmi lavin, jež zavalení přežili. „Dotazník se zaměří nejen na okolnosti nehody, ale i na subjektivní pocity dýchání pod sněhem, s následným úbytkem kyslíku a hromaděním oxidu uhličitého,“ doplňuje další členka výzkumného týmu Lenka Horáková.

Text: Jana Deckerová, foto: Markéta Hájková a archiv ČVUT

Čeští vojáci na nejvýznamnější armádní soutěži v USA

Best Warrior

Texas a další státy USA jsou každoročním dějištěm nejnáročnějšího vojenského klání jednotlivců Best Warrior, na něž se kvalifikují jen ti nejlepší vojáci, kteří vyznávají armádní hodnoty a ztělesňují ethos bojovníka. Musí prokazovat dlouhodobě nadprůměrné výsledky ve všech vojenských činnostech od střelby po topografickou přípravu a prokázat špičkovou fyzickou kondici.

Letošního ročníku se zúčastnila i dvojice vojáků z Armády České republiky. Pomyslně tím nejlepším se stal desátník Tadeáš Jindra, který obstál i v silné konkurenci vojáků z Chile a obsadil třetí, tedy bronzovou pozici.

Soutěž, kterou každoročně pořádá Texaská národní garda, se uskutečnila na přelomu února a března na základně Camp Swift v USA. Kromě jejich příslušníků se v rámci spolupráce v programu State Partnership Program soutěže účastní také zástupci pozemních sil Armády ČR a pozemních sil a námořní pěchoty Ozbrojených sil Chilské republiky. Tento rok si svoje síly změřilo 31 vojáků, kteří prošli výběry u svých vlastních jednotek. Vojáci soutěžili ve dvou kategoriích – o nejlepšího příslušníka mužstva a nejlepšího poddůstojníka. Českou republiku za praporečický sbor reprezentoval rotmistr Oldřich Sieklik a za poddůstojnický

sbor desátník Tadeáš Jindra. Oba prokázali v průběhu soutěže vysokou úroveň své připravenosti při plnění všech disciplín a obstáli v silné konkurenci s příslušníky ozbrojených sil jiných států. Desátník Tadeáš Jindra se umístil na výborném třetím místě a rotmistr Oldřich Sieklik na pěkném osmém místě.

Třídenní závod

Soutěž o nejlepšího bojovníka Texaské národní gardy je organizována ve třech dnech, kdy soutěžící absolvují přezkoušení z vojenského vystupování a znalostí před komisí složenou z vrchních praporečků, písemný test, dále kvalifikační střelbu z pistole a pušky, přesun s orientací v neznámém terénu a plnění základních dovedností bojovníka. Tělesnou zdatnost museli prokázat během pochodu na 12 mil se zátěží, překonávání překážkové dráhy se

zátěží v podobě přenášení kanystrů s vodou a provádění posilovacích cviků. Specifickou disciplínou byl tzv. mysterious event. Ten se skládal z plnění řady úkolů na různých stanovištích, mezi nimiž se vojáci zrychleně přesunovali bez nebo s nasazenou ochrannou maskou. Nicméně pojďme se podívat detailněji, co museli vojáci na soutěži Best Warrior zvládat.

Výčet disciplín

Appearance on board:

- soutěžící museli předstoupit před Command Sergeants Major Board a dokázat, že umějí sebevědomě vystupovat a mluvit před nadřízenými, předpisově se přihlásit, byl zkontrolován jejich vzhled a slavnostní uniforma a museli zodpovědět otázky týkající se armády.

Fitness test:

- dvě min. kliků dle metronomu;
- jedna min. sedy-lehy;
- třímilový běh – první míle bez zátěže, zbývající dvě s balistickou vestou.

Překážková dráha:

- co nejrychleji překonat cca 10 překážek vyžadujících obratnost. Mezi každou

překážkou se ještě dělaly doplňkové cviky, jako nošení zátěže, různé posilovací cviky apod., aby si soutěžící nemohl odpočínout ani při přebíhání od jedné překážky ke druhé.

Pochod podle azimutu – hvězdicový běh:

- klasický hvězdicový běh, pouze ve velmi špatně propustném lese. Každý dostal

souřadnice svých bodů a musel je najít. Ty, kteří to nestihli rychle, zastihla tma a museli pokračovat pomocí čelovky.

Pochod 19 km, 20 kg zátěž a zbraň:

- jedna z nejnáročnějších disciplín, kdy se vyraželo již v brzkých ranních hodinách.

Střelba:

- z M16 a lafetového kulometu M2 Browning, známého také jako 50. cal.

Warrior Task:

- prověření dovedností a schopností vojáka. Absolvování dráhy s několika aktivitami jako skládání vysílačky, reakce na kontakt, ošetřování a odtah raněného a podání MEDEVAC hlášení.

Písemný test:

- otázky týkající se armády, v tomto případě AČR.

Mystery Event:

- závěrečná disciplína, při níž vojáci nevědí, co je čeká. Letos šlo o co nejrychlejší překonání několikakilometrové trati, během které vojáci museli plnit mnoho aktivit, jako nasazení plynové masky a zbytek trasy absolvovat v masce, včetně krátké překážkové dráhy, převalování pneumatik a nošení beden s municí, střelba atp.

Účast vrchního praporčíka s nástupcem

Soutěž osobně navštívil vrchní praporčík AČR štábní praporčík Petr Seifert se svým nástupcem nadpraporčíkem Peterem Smikem. S vrchním praporčíkem Texaské národní gardy projednali další rozvoj spolupráce obou armád na soutěžích obdobného charakteru organizovaných v ČR. Nadpraporčík Smik se seznámil s vedením, organizací a činností Texaské národní gardy. Na závěr soutěžního klání byl štábní praporčík Petr Seifert vyznamenán velitelkou Texaské národní gardy generálmajorkou Tracy Norrisovou záslužnou medailí za rozvoj vzájemné spolupráce poddůstojnického a praporčíckého sboru v rámci programu State Partnership Program.

Text: št. prap. Petr Seifert, Michal Voska,

foto: št. prap. Petr Seifert, kpt. Jose Martinez

Představujeme příslušníky aktivní zálohy a jejich civilní profese

Záložníci pod lupou

Svobodník Tomáš Kraken Krákora, narozen v roce 1976

Rodák z Plzně

Narodil jsem se v Plzni v červnu roku 1976. Mám tři starší sourozence, dvě dcery. Vyrůstal jsem do puberty v Plzni a pak v jedné malé vesničce kousek od Plzně. Momentálně bydlím na okraji Plzně v domku a do přírody to mám, co by kamenem dohodil a zbytek došel. Vyučil jsem se truhlářem, ale tomuto oboru jsem se věnoval jen pár let. Větší část svého profesního života jsem strávil v obchodě, a to jak za pultem, tak i na cestách jako obchodní zástupce. Od roku 2014 se naplno věnuji svému koníčku bushcraftu – pobytu v přírodě. Ten je i součástí mé pracovní náplně. Vybírám a následně i testuji vybavení do přírody. Mohu říci, že patřím k těm, kterým se záliba stala povoláním. Snažím se věci dělat srdcem a jdu do všeho naplno.

Vztah k armádě

Vztah k armádě jsem měl vždy kladný. Od mala jsem si hrál na vojáky a každý mi říkal, až půjdeš na vojnu, tak ono tě to přejde. No nepřešlo. V roce 1994 jsem se po výběrovém řízení dostal k praporu hloubkového průzkumu ve Zbirohu. To byla ta pravá vojna. Válet se v bahně, střílet a častokrát si sáhnout na dno svých sil. Tenkrát jsem zvažoval, že v armádě zůstanu. Nezůstal a později jsem toho opravdu litoval.

15 let záložákem

O aktivní záloze jsem se dověděl na konci roku 2003 a hned na jaře 2004 jsem do AZ vstoupil a jel na první cvičení. Byl to březen, je tomu tedy již patnáct let. Tenkrát jsem moc informací o zálohách nebylo a pro nás byl vstup do nich

jedna velká neznámá. Nikdo nevěděl, jak to bude fungovat. Ke vstupu mě motivovala asi snaha být užitečný. Na klasickou armádu už jsem byl poněkud starý. Chtěl jsem něco nového zažít a dostat se blíž k armádě. Tedy oživit si svá mladá léta.

Podpora od rodiny

Rodina a přátelé brali v klidu, že chci vstoupit do aktivní zálohy. Pobíhám v maskáčích většinu svého života. Horší to bylo u zaměstnavatelů. Přeci jen člověk na pár týdnů vypadne z pracovního procesu, a ne vždy mě mohli z práce uvolnit. Takže se dělalo i to, že na cvičení si člověk musel v práci vzít volno anebo si to nadělat. Nebylo to vždy snadné, naštěstí můj současný zaměstnavatel má pochopení a plně mi vychází vstříc.

S kulometem na zádech

Na vojně ve Zbirohu jsem měl hodnost vojín a byl jsem na pozici průzkumník. U aktivní zálohy jsem nastoupil na pozici střelec a tam i zůstal. Vyhovovalo mi to. Postupně jsem se dostal až na hodnost rotného, ale tu mi loni vzali a jsem svobodník. Nevadí mi to, nedělám to pro frčky a metály. Moje současná pozice je kulometník a zástupce velitele družstva. K tomu jsem se dostal tak, že jsem se na střelnici přihlásil jako obsluha kulometu a od té doby ho tahám na zádech pokaždé.

Vyhovoval by pětidenní cyklus

Hlavní cvičení jsou přibližně po devíti dnech a to dvakrát do roka. Plus menší dvoudenní cvičení několikrát do roka. Ty jsou pro jednotlivce podle jejich zařazení. Osobně bych bral cvičení v délce pěti dnů, ale třeba pětikrát za rok a cvičení by mohlo být intenzivnější. Lépe by si to člověk mohl zařídit doma a v práci.

Veskrze pozitivní ohlasy

Na cvičeních se často setkáváme s profesionálními vojáky a jejich reakce jsou velmi pozitivní. Nesetkal jsem se vyloženě s negativním názorem. I když vím o případech, kdy si z nás dělají legraci, že jsme banda pupkatých dědků. Většinou ale šlo o tzv. internetové válečníky a myslím si, že to ani vojáci nebyli. Internet je mocný a tak si občas rád kopne kdekdo. Osobně si všech vojáků velmi vážím, ale o vstupu do profesionální armády neuvažuji. Dříve ano, ale teď už ne. Ale často k nám přijdou nováčci a za dva roky odejdou k profíkům. V naší jednotce patřím už k inventáři a tak to i zůstane. Budu zde, dokud to budu stíhat.

*Podle vyprávění Tomáše Krákory připravil Michal Voska,
foto: archiv Tomáše Krákory*

Tanky M1 Abrams se systémem Trophy

V loňském roce se na území tří pobaltských států a Polska uskutečnilo cvičení Saber Strike 2018, kterého se zúčastnilo přibližně 18 000 osob z 19 zemí. Jednalo se o klasickou akci, podobných se v minulosti uskutečnila řada. Takže ani tento Saber Strike by příliš „nevybočoval z řady“, nebýt jedné události.

V polském drawském vojenském výcvikovém prostoru (oficiálně se jmenuje Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych Drawsko) se totiž objevili příslušníci amerického 1. ABCT – tedy 1. obrněného brigádního bojového uskupení (1st Armored Brigade Combat Team) z texaské základny Fort Hood (zde sídlí celá 1. jízdní divize US Army). Ti jako náhrada kolegů z 2. ABCT teprve nedávno dorazili v rámci cvičení Atlantic Resolve do přístavu v Antverpách a následně se přesunuli přímo do Polska.

Při jedné akci se na drawském polygonu podařilo vyfotografovat tanky Abrams M1A2 SEP v2, z nichž některé byly opatřeny aktivním ochranným systémem kategorie „hard kill“ Trophy HV od izraelské firmy Rafael Advanced Defense Systems. Jak naznačuje modrá barva odpalovacího zařízení obranné munice, šlo v tomto případě o výcvikové provedení. To ale nic nemění na předem nikde neavizované první prezentaci tanků Abrams se zmíněným systémem v operačních podmínkách. Za povšimnutí také stojí, že přestože jsou z cvičení Saber Strike 2018 na oficiálních webech amerických ozbrojených sil k dispozici stovky fotografií, v případě kombinace Abrams a Trophy

nebyla zveřejněna ani jedna. To, že se nakonec několik fotografií od polských autorů objevilo, lze tedy považovat spíš za nechtěný únik informací.

Plány na vyzbrojení Abramsů kompletem Trophy byly zmíněny například během výstavy AUSA v říjnu 2017. Tehdy se hovořilo o tom, že jedna brigáda/brigádní úkolové uskupení v Evropě dostane pro tanky M1A2 SEP v2 komplet Trophy-HV. V té době již probíhaly příslušné zkoušky integrace. Jejich zdárné završení pak umožnilo, aby firma Leonardo DRS (americká divize italské společnosti Leonardo) obdržela 26. června 2018 objednávku ve výši 193 milionů dolarů na dodávky a logistické zabezpečení nespecifikovaného množství systémů Trophy HV pro US Army. Podle zástupců firmy Rafael bude výroba klíčových komponentů tohoto systému probíhat na území Spojených států.

Trophy již osm let v provozu

Systém Trophy vyvinulo a vyrábí konsorcium vedené společností Rafael Advanced Defense Systems. Základní provedení nese označení Trophy HV (Heavy Vehicle), je určené pro

tanky nebo těžší obrněná vozidla a v izraelských ozbrojených silách dosáhlo operační způsobilosti již v srpnu 2009. Reálný křest ohněm přišel ve válce v pásmu Gazy v létě roku 2014, kde podle firmy Rafael systém spolehlivě zachytil a eliminoval více než deset PTRS vypálených bojovníky hnutí Hamás proti tankům Merkava Mk4, a to včetně obávaných řízených střel Kornet nebo pancéřovek RPG-29 s tandemovými kumulativními hlavicemi. Nedošlo tehdy k žádným ztrátám posádek v souvislosti s probitím pancíře tanků. Ještě předtím se ale podle výrobce uskutečnilo blíže nijak nespecifikované první reálné zničení protitankové munice odpálené proti tanku Merkava Mk4 dne 1. března 2011 a tento den firma Rafael uvádí jako datum prvního úspěšného nasazení aktivního ochranného systému kategorie „hard kill“ v západním světě. Po vyhodnocení všech aspektů tohoto konfliktu následovalo rozhodnutí zkušebně vybavit systémem i vozidlo Namer, přičemž tato kombinace byla poprvé oficiálně představena v lednu 2016. V té době ale již běžel několikaměsíční zkušební program k ověření vhodnosti Trophy HV pro Namer. Jeho zdárné

Na každé boční nástavbě věže je umístěna dvojice radarů, jejichž pozice zajišťuje sledování prostoru okolo tanku v rozsahu 360°.

zakončení vedlo k tomu, že dne 11. listopadu 2016 oznámilo izraelské Ministerstvo obrany rozhodnutí zakoupit stovky dalších systémů Trophy s tím, že jimi budou vybaveny jak všechny tanky Merkava Mk4, tak i těžká obrněná vozidla Namer a rovněž část kolových obrněných vozidel Eitan 8x8.

Systém Trophy HV kombinuje čtyři malé impulzně-dopplerovské radary s plochými AESA anténami IAI/ELTA ELM-2133 WindGuard, vhodně rozmístěné na vozidle, které detekují možná ohrožení v rozsahu 360°. V případě pozitivního zjištění začnou cíl sledovat, následně velmi přesně určí směr jeho letu v prostorových souřadnicích, a pokud systém řízení palby vyhodnotí, že dráha směřuje k vozidlu, aktivují vlastní obranné zařízení. U Trophy HV se jedná o dvojici otočných a automaticky nabíjených zařízení, která proti cíli odpálí obrannou munici označovanou jako MEFP (Multiple Explosive Formed Penetrator). Jde o výbuchem zformované vícenásobné penetrátory (projektily), jež dokážou zneškodnit údajně všechnu známou protitankovou munici s kumulativní hlavicí (PTRS, pancéřovky nebo i tankové projektily), aniž by muselo nutně dojít k její aktivaci. Trophy HV zaujímá objem přibližně 0,7 m³ a jeho oficiálně udávaná hmotnost činí 820 kg.

Podle informací firmy Rafael má systém Trophy na svém kontě již 500 000 operačních hodin a výrobce do dnešní doby registruje objednávky od izraelských ozbrojených sil na celkem 1 000 systémů včetně těch již dodaných.

Abrams a Trophy – priorita v oblasti aktivní ochrany

Americké Ministerstvo obrany oficiálně nezveřejnilo plánované objemy pořizovaných systémů Trophy HV pro tanky M1. Téměř jisté však je, že těmito komplety budou prioritně vybaveny jednotky v Evropě. Důvod je evidentní: posílení bojových možností a odstranění potenciálního protivníka – Ruska. Jisté rovněž je, že právě kombinace Trophy HV a tanků Abrams je jednou z rozpočtových priorit amerického Ministerstva obrany. Vedle Trophy by další modernizace tanků měla směřovat do instalace nových termovizních zaměřovačů, zesíleného pancéřování či zvýšení výkonu motoru a také zdroje elektrické energie. US Army by systémy aktivní ochrany typu „hard-kill“ ráda vybavila i další dvě

klíčová bojová obrněná vozidla – typy M2/M3 Bradley a kolové OT Stryker 8x8. Zatímco pro prvně jmenované vozidlo se uvažuje o kompletu Iron Fist od jiné izraelské společnosti IMI (respektive dnes Elbit Systems), na Stryker byly zkušebně integrovány jak Trophy a Iron Fist, tak se uvažuje i o zařízení Iron Curtian od americké firmy Artis. Jenže problematika zavedení aktivních obranných systémů pro Bradley a Stryker stále zůstává ve výzkumné a vývojové fázi a významnější finanční prostředky nebyly v rozpočtu dosud alokovány. Takže v americké armádě se nyní již nachází první aktivní obranný systém na zatím omezeném počtu tanků Abrams, přičemž množství takto vybavených strojů by se mělo relativně rychle zvyšovat.

Text: Michal Zdobinský,

foto: Bartłomiej Kulesza, Leonardo DRS

Abrams během zkušebního programu v USA. Boky korby jsou opatřeny bloky dynamické ochrany ARAT-1.

Americký vojenský rozpočet

Sestupný trend zastaven

Vloni v srpnu podepsal americký prezident Donald J. Trump zákon, kterým se stanoví rozpočet na obranu pro fiskální rok 2019 (tj. od 1. října 2018 do 30. září 2019). Než se zaměříme na jednotlivé detaily, je třeba předestřít, že rozpočet pokračuje v trendu nastaveném už při nástupu Trumpa do úřadu. Ten již před svým volebním vítězstvím deklaroval snahu o postupné zvyšování objemu finančních prostředků vyčleněných na obranu, které jeho předchůdce Barack Obama citelně omezil.

Přes veškeré rozpočtové škrty z posledních let ale americké Ministerstvo obrany v roce 2017 utratilo přibližně 610 mld. USD (asi 3,1 % amerického HDP), tedy neuvěřitelnou jednu třetinu (přesněji 35 %) všech světových výdajů na zbrojení. Náklady Spojených států jsou v tomto ohledu téměř třikrát vyšší než u Číny (ta je nyní na druhém místě) a ruský obranný rozpočet (v globálním měřítku čtvrtý) převyšují dokonce více než devětkrát. Pro stávající fiskální rok americká administrativa na provoz ozbrojených sil alokovala ještě více – okolo 639 mld. USD (viz ATM 8/2017). A suma požadovaná na příští období má být opět

navýšena, tentokrát na 717 mld. USD, což meziročně značí 12procentní růst.

Poprvé od roku 2010 dojde ke zvýšení plánovaného početního stavu ozbrojených sil – zatímco pozemní vojsko má mít 487 500 vojáků v činné službě, tak letectvo 329 100, námořnictvo 335 400 a námořní pěchota 186 100 osob, což znamená, že personální obsazenost se navrátí do stavu z roku 2014.

Letecká technika

Na program JSF (Joint Strike Fighter) vyčlení Pentagon 7,6 mld. USD, přičemž americké vzdušné síly, námořnictvo a námořní pěchota

získají během roku 2019 dohromady 77 bojových letounů F-35 Lightning II. Z nich bude 48 kusů F-35A pro US Air Force, 20 kusů F-35B pro US Marine Corps a devět F-35C pro US Navy. Dále doplní stavy palubního letectva 24 strojů F/A-18 E/F Super Hornet.

Mimo to letectvo v roce 2019 obdrží jeden Hercules v záchranné verzi HC-130J Combat King II a sedm kusů MC-130J Commando II vyčleněných pro podporu zvláštních jednotek. Dva víceúčelové KC-130J do svého arzenálu přidá i námořní pěchota. Konvertoplány Osprey se chystá pořizovat námořnictvo, a to v sedmi kusech variantu CMV-22, která má

Príslušníci amerických speciálních sil operujících na území Sýrie.

nahrazovat zásobovací letouny C-2A Greyhound. Včasnou výstrahu lodních svazů posílí čtveřice letounů E-2D Advanced Hawkeye. Proudové námořní hlídkovací P-8A Poseidon postupně přebírají úlohu turboprotulového typu P-3C Orion. Celkem má US Navy v příštím roce posílit desítka těchto strojů. Pokračuje obměna flotily létajících tankerů KC-135 Stratotanker letouny KC-46 Pegasus, jichž si hodlá US Air Force pořídit stejně jako letos 15 kusů. Zařazení do služby v rámci pozemního vojska se dočká sedm vrtulníků MH-47G určených pro vedení speciálních operací. Větší objem finančních prostředků je vyčleněn na nákup 50 víceúčelových vrtulníků UH-60M Black Hawk a k útvarům by mělo dorazit též prvních 18 kusů varianty UH-60V (tj. UH-60A přebudovaných na „digitální“ standard). Sbor námořní pěchoty obdrží osm těžkých dopravních CH-53K King Stallion, jež obsadí místo po vyřazovaných CH-53E. Stejně tak budou do sestavy US Marine Corps zakomponovány další bitevní helikoptéry AH-1Z Viper, tentokrát v počtu 25 kusů. Potřebné finanční prostředky se plánují vyčlenit na přestavbu 48 starších armádních vrtulníků AH-64D Apache Longbow na modifikaci AH-64E Apache Guardian. Mimo to US Army získá i tucet nově postavených Apache Guardianů. V příštím roce dorazí také dlouho očekávaná náhrada „prezidentských“ helikoptér VH-3D a VH-60N provozovaných už od 70., respektive 80. let minulého století. Jejich nástupcem se stane model VH-92A (vycházející z civilního stroje Sikorsky S-92), jehož produkce má dát prvních šest kusů. Finalizován má být i program CRH (Combat Rescue Helicopter), neboť letectvo zařadí do svého stavu prvních deset (ze 112 plánovaných) strojů HH-60W, které výhledově převzou roli záchranných vrtulníků HH-60G Pave Hawk. Bezosádkové systémy MQ-1C Gray Eagle (ačkoli se vloni avizovalo ukončení jejich výroby) v počtu deseti kusů získá US Army; US Air Force plánuje akvizici 29 letounů MQ-9 Reaper a US Navy trojici MQ-4C Triton.

Pozemní technika

Hlavní výzbrojovací programy US Army se soustředí na modernizaci druhého obrněného brigádního bojového uskupení (první tankový svazek absolvoval přezbrojení letos), přičemž se chystá upgrade nebo novovýroba 135 tanků M1A2 SEPv3 Abrams, 60 BVP M2A4 Bradley, 197 obrněných vozidel AMPV, 38 vyprošťovacích tanků M88A2 Hercules, 36 samohybných houfnic M109A7 a muničních vozidel M992A2 FAASV a 3 390 lehkých obrněných automobilů JLTV (dalších 1 642 kusů obdrží US Marine Corps a 81 US Air Force). Vyčleněno má být také 225,3 mil. USD na vylepšení 116 kolových obrněných transportérů Stryker FBH (Flat-Bottom Hull – s plochým dnem korby) na standard A1, jenž vychází z modifikace Stryker DVH (Double-V Hull neboli se dnem korby ve tvaru písmene W). Tato zakázka má skončit

US Marine Corps v příštím roce obdrží pár víceúčelových Herculesů verze KC-130J.

Výroba prvního záchranného vrtulníku typu HH-60W, který má v rámci programu CRH nahradit nyní provozované stroje HH-60G Pave Hawk.

předáním posledního z upravených Strykerů v roce 2020. Námořní pěchota v rámci projektu ACV (Amphibious Combat Vehicle) získá tři desítky obojživelných vozidel, která se stanou nástupci pásových obojživelníků AAV7A1. Plánuje se i nákup 1 134 těžkých nákladních automobilů řady FHTV (čili především jejich variant HEMTT s pohonem 8x8 a PLS 10x10 s přívěsy M1076).

Námořní technika a protiraketová obrana

Financování stavby plavidel se v příštím roce soustředí na dvě jaderné útočné ponorky třídy Virginia, trojici raketových torpédoborců třídy Arleigh Burke standardu Flight III, stejný počet lodí LCS (Littoral Combat Ship), dvě plavidla pro doplňování paliva třídy John Lewis (jednotky USNS Harvey Milk, T-AO-206

a USNS John Lewis, T-AO-205), plovoucí expediční základnu USS Lewis B. Puller (ESB-3), záchranný remorkér T-ATS(X) a pěti vylodovacích vznášedel SSC (Ship-to-Shore Connector, tj. náhrada vznášedel LCAC). Pokračovat bude výroba letadlové lodě třídy Gerald R. Ford (USS Enterprise, CVN-80).

Vzhledem k ambicím Ruska, Číny, Íránu a Severní Koreje je kladen stále větší důraz na zbraňové systémy schopné ničit nepřátelské balistické rakety. To je důvodem pro nákup 37 střel SM-3 Block IB a šesti SM-3 Block IIA pro potřeby plavidel vybavených radiolokátorem AN/SPY-1 kompletu Aegis. Do podobné kategorie spadá i pořízení 82 střel určených pro baterie prostředků dalekého dosahu THAAD (Terminal High Altitude Area Defense). Program protiraketové obrany GMD (Ground-based Midcourse Defense) se

Přes závažné problémy plavidel LCS prezident Donald Trump rozhodl nakoupit v příštím roce další tři kusy (přitom Pentagon požadoval jen jedno). Důvodem tohoto kroku je potřeba udržet v provozu průmyslovou základnu, která by se jinak ocitla bez zakázek.

Pro fiskální rok 2019 vyčlenil Pentagon finance na výrobu 197 obrněných vozidel AMPV.

Plánuje se i vylepšení 116 kolových obrněných transportérů Stryker původní varianty FBH na nejnovější standard A1.

má na aljašské základně Fort Greely rozrůst o 20 odpalovacích sil (ze 44 na 64) – výstavba první desítky začala letos, zbývající se vybudují v roce 2019 (a nabita do nich bude první čtveřice obranných střel). Upgrade systému Patriot pokračuje akvizicí 240 výkonnějších raket PAC-3 MSE (Missile Segment Enhancement). Finančního krytí se má dočkat též vývoj prostředků detekce a obrany proti hypersonickým zbraním, hlavního (byť prozatím pouze propagandistického) trumfu Moskvy a Pekingu.

Munice

Vysoké operační tempo amerických ozbrojených sil v různých částech světa (především ale na Blízkém a Středním východě) způsobilo značnou spotřebu přesně naváděné munice. Proto v roce 2019 chystá Pentagon nákupy

značného objemu všech druhů střeliva i leteckých pum. Například řídicích sad JDAM (Joint Direct Attack Munition) má být dodáno na naše poměry neuvěřitelných 43 594 kusů, dále potom 7 045 protitankových řízených střel AGM-114R Hellfire II, 6 826 lehkých pum SDB I (Small Diameter Bomb), respektive 1 260 SDB II. Letecké protizemní řízené střely JASSM-ER (Joint Air-to-Surface Standoff Missile – Extended Range) budou vyrobeny ve 360 exemplářích. Raket AIM-9X Block II Sidewinder kategorie vzduch-vzduch krátkého dosahu získá vojenská správa 448 kusů, větších AIM-120D AMRAAM (Advanced Medium Range Air-to-Air Missile) potom 363. Produkce řízených střel JAGM (Joint Air-to-Ground Missile) se postupně zvyšuje a v příštím roce pokračuje kompletací 1 121 kusů. Kvůli probíhajícím zkouškám protilodní munice LRASM

(Long Range Anti-Ship Missile) vznikne 37 těchto střel. Pro pozemní raketometné systémy MLRS a HIMARS se vyrobí 9 733 raket M30A1 GMLRS jak s jednotnou tříštivo-trhavou bojovou hlavicí, tak s bojovou částí AW (Alternative Warhead) se zesíleným střepinovým účinkem. Muniční zásoby doplní také 789 přenosných protitankových řízených střel FGM-148 Javelin. Protivzdušnou obranu plavidel US Navy posílí 125 raket SM-6 (Standard Missile-6) a 120 kusů RIM-116C Block II RAM (Rolling Airframe Missile). Zkrátka nezůstane ani nukleární arzenál – pro potřeby modernizačního programu taktických jaderných pum B61-12 LEP (viz ATM 3/2014) požaduje Pentagon 250 naváděcích souprav TKA (Tail Kit Assembly).

Text: Dušan Rovenský, foto: US DoD

Perkusní pistole ráže .50 Gladiator

Norimberský veletrh ukázal moderní trendy v outdoorové výbavě, ale také zbraních jednotlivce

IWA Outdoor Classics

Jeden z nejvýznamnějších světových veletrhů outdooru, zbraní a moderní výbavy s téměř padesátiletou historií se odehrál v devíti halách, přičemž výstavní plocha čítala více než 86 000 metrů čtverečních. Organizátoři přichystali pro desetitisíce návštěvníků z celého světa řadu novinek. Téměř 1 600 vystavovatelů mělo co nabídnout a ani české firmy nezůstaly pozadu. K nejvýraznějším patřilo představení nože ANV M311 Spelter, na jehož vývoji se podílela řada armádních odborníků.

Letošní ročník navštívilo kolem 40 000 odborných návštěvníků z více než sto zemí světa a své produkty předvedla řada vystavovatelů z přibližně padesáti zemí. I naše vlast měla na výstavě řadu zástupců v podobě firem Tilak, STV Group, Dasta, Czech Small Arms, ALFA-PROJ, České zbrojovky, Meopty a mnoha dalších. Jednou z nejočekávanějších novinek zejména pro české návštěvníky veletrhu se stal nůž M311 Spelter společnosti ANV a také moderní předovka ráže .50 (12.7 mm) Gladiator od CzechGun.

Nůž vyvíjen pro návodčí a armádu

Za zkratkou ANV se skrývají latinská slova Acta non verba, volně přeloženo Činy, nikoliv slova. To je poměrně přesné vystižení toho, s jakým přístupem byl vyvíjen model M311 Spelter. Jde o masivní nůž z materiálu Elmax, který patří v nožářském odvětví k tomu nejlepšímu, co na trhu je. Vyniká vysokou houževnatostí a skvěle drží ostří. K tomu všemu je zde povlakování DLC, které nůž, resp. čepel uchrání od škrábanců. Na noži najdeme na hřbetu vybraní usnadňující jemnější práci. To podpoří i takzvaný choil před záštitou, nůž je tedy přímo určen k různým způsobům

úchopu. Hrot je ostrý a skvěle penetruje většinu materiálů. Rukojeť je lehce zdrsňena, dobře se drží jak v holé ruce, tak v případě užití rukavic. Zadní strana je vybavena hrotem, jež lze užít kupříkladu k rozbití skla, je zde i průvlak na paracord. Pouzdro je vyrobeno z kydexu s textilním závěsem, který je možné odebrat a připnout tzv. molle lok či tek lok. Tím lze nůž pohodlně nosit i na taktické výbavě (vesta, batoh...). Nůž pomohla vyvinout řada vojáků ze základny Sedlec, Václavice. Přímou vznikl na popud leteckých návodčích. Jde o značný posun oproti obvykle

zastoupenému UTONu. Nůž se řadí k dalším moderním počínům, které jsou novodobě vyvíjeny pro vojáky (článek o historii a současnosti nožů v AČR naleznete AR 11/2018). Zatím se ale neuvažuje o jeho zařazení do výzbroje, půjde tedy spíše o individuální nákupy.

12.7 mm v akci

CzechGun Gladiator 500. HD, tak zní celé označení moderní perkusní předovky. Tato malá, leč neskutečně výkonná zbraň je již druhým počínem od stejnojmenné firmy

ANV M311 Spelter

Finské batohy Savotta

z ČR, přičemž prvním byl menší model v ráži .45. Tato malá, nepatrná zbraň (váží cca 650 g) je doslovně ručním dělem. Energie po výstřelu dosahuje až 650 joulů, bezpečné skryté nošení umožňuje vnitřní pojistný mechanismus, který zcela zabráňuje nechtěnému výstřelu, a to včetně pádové jistoty. Pro milovníky vůně černého prachu tak jde o zcela moderní pojetí, jež je ovšem i skvěle uplatnitelné jako sebeobranný prostředek s přihlédnutím k zákonným postupům (krajní nouze, nutná sebeobrana...). Možnost volby střenek je pak již jen kosmeticky příjemným prvkem.

Oblečení budoucnosti

Každý voják ví, že správný výběr oblečení je zásadní pro plnění náročných úkolů. I v tomto segmentu se představila řada novinek, zejména s ohledem na funkčnost. Takzvané funkční

prádlo aktuálně vyvíjí i společnost 4M Systems, jejíž zaměstnanci a zakladatelé jsou bývalí členové zásahových jednotek Policie ČR, útvarů Armády ČR a Útvaru speciálních operací VP. Funkční oblečení je vyvíjeno ve spolupráci se společností Moira. Zajišťuje odvod vlhkosti od těla a udržuje uživatele v teplotní pohodě po celou dobu výkonu a po skončení cvičení (námahy). Teplotní komfort zajišťuje speciálně vyvinutý materiál MOIRA Defender Compact a speciální design prádla. V exponovaných místech jsou vpřádány panely pomáhající s rychlejším odpařováním vlhka. Vkládaný elastomer umožňuje regulovat v potřebných partiích sílu svěru od volné přiléhavosti po lokální kompresi. Použití mikrovláknů Moira na rubu i líci zaručuje tepelnou stabilitu. Trika se dělají jak s krátkým, tak dlouhým rukávem a přímo vybízí ke služebnímu užití.

Batohy

Moderní voják musí být mobilní a dokázat nést na svých zádech nemalé zatížení. To klade vysoké nároky na výstrojní součástky a výstroj jako celek. V případě špatně vypolstrovaných popruhů batoh se zátěží desítek kilogramů tlačí a řeže do ramenou. Příliš vyčpaná záda zase podporují pocení. Ucelená nabídka řady výrobců myslela na současné trendy a kupříkladu batohy z Finska značky Savotta (ve Finsku se i vyrábí, což u mnoha značek není běžné) jsou podrobovány testům řady armád. K těm dochází v Afghánistánu, Iráku i Mali, tedy ve většině misí, kde působí naše armáda. Jde o jednokomorovou komínovou konstrukci vybavenou lehkým hliníkovým rámem. Známé, prověřené řešení. Odolnost je dána užitím materiálu Cordura 1000D, špičkových zipů, odolných švů a samozřejmě v nemalé řadě i díky ruční práci.

Glock trochu jinak

Rakouské legendární pistole Glock představují každý rok novinky, ani tento nebyl výjimkou. Nejnovější model 43X vychází z designu série slimline, která se vyznačuje výborným úchopem pro široké spektrum velikostí rukou. Závěr je velikostně shodný s Glockem 43, rám je zvětšený. Díky prodlouženému rámu zbraně se zlepšil úchop a zvětšila se kapacita zásobníku. Novinkou je i závěr ve stříbrné barvě. Jde o zbraň pro skryté nošení, která díky hmotnosti cca 650 g s plným zásobníkem nijak nepřekáží. Ve standardu jsou dodávány dva desetiranné zásobníky, což už je poměrně slušný palebný základ. Všechny nové modely v jednořadě verzi se drží skvěle v ruce.

Slovenská stopa

Zbrojovka GrandPower na veletrhu ukázala samopal ráže 9 mm, se kterým je ve finále výběrového řízení pro US Army. Slovenská zbrojovka tak má velkou šanci uspět ve významném tendru, čímž by se jí pravděpodobně otevřela cesta do celého světa. Samopal má lehkou konstrukci, teleskopickou pažbu a oproti zbývajícím dvěma firmám v tendru (Bruger/Thomet a H-K) i zřejmě výrazně nižší cenu. Nicméně cena není pro US Army tím jediným kritériem a tak se necháme překvapit, jak vše dopadne. Veletrh IWA patří desítky let k nejlepším veletrhům v Evropě.

Text a foto: Michal Voska

Glock 43X

Od odletu Moravcovy zpravodajské skupiny do Velké Británie uplynulo osmdesát let

Legendární jedenáctka

Osmdesát let uplynulo od unikátního odletu tehdejšího plukovníka Františka Moravce a jeho skupiny zpravodajských důstojníků do Velké Británie v předvečer německé okupace 14. března 1939. Při této příležitosti se také v Čáslavi, rodišti Františka Moravce, konala vzpomínková akce s odborným kolokviem, kde bylo generálu Moravcovi mimo jiné uděleno čestné občanství. František Moravec dodnes zůstává jednou z nejvýznamnějších osobností v historii vojenského zpravodajství.

Zpravodajský důstojník František Moravec působil na čelných pozicích vojenského zpravodajství již od poloviny 30. let. Po podepsání Mnichovské dohody 29. září 1938 se stává faktickým přednostou 2. (zpravodajského) oddělení Hlavního štábu, neboť dosavadní přednost plukovník František Hájek je na nátlak Němců z funkce odvolán.

Na začátku března 1939 se začaly objevovat informace o připravované německé okupaci. František Moravec nejdříve dostal tuto alarmující zprávu od francouzských partnerů. Další zpravodajští důstojníci se poté 11. března setkali s proslulým agentem Paulem Thümmem, známým pod značkou A-54, který přinesl informaci, že vpád německých jednotek se má uskutečnit 15. března. Moravec získané informace okamžitě přednesl vládě, její členové však byli zdrženliví a odmítali zprávám uvěřit.

Odlet z Československa

František Moravec tedy začal jednat na vlastní pěst, ještě 11. března se setkal s majorem Haroldem Gibsonem z britské zpravodajské služby Secret Intelligence Service (SIS) a společně začali plánovat odlet z Československa. Britové nabídli Moravcově skupině azyl v Londýně pro něj a jeho tým s možností dále pokračovat v ofenzivní práci proti Německu.

Plukovník Moravec pro tuto zvláštní misi vybral sestavu zpravodajských důstojníků ve složení: gšt. Emil Strankmüller, mjr. jezd. Alois Frank, škpt. pěch. František Fryč, pplk. gšt. Oldřich Tichý, mjr. pěch. Karel Paleček, mjr. konc. Josef Bartík, škpt. pěch.

František Moravec s prezidentem Benešem a generálem Ingrem

Vladimír Cigna, škpt. pěch. Václav Sláma, škpt. jezd. František Fořt, škpt. jezd. Josef Tauer a škpt. pěch. Bohumil Dítě. Ten však nakonec letoun nestihl, protože se právě vracel ze Slovenska.

SIS zajistila pro přesun Moravcovy skupiny do Británie mimořádný let, vedoucí z Bukurešti do Londýna s mezipřistáním v Praze a Rotterdamu. Britští zpravodajci let zaplatili u nizozemské letecké společnosti KLM. Vybraní členové Moravcova týmu se o misi dozvěděli postupně. Ti zasněženější z uvedeného užšího štábu již od 12. března, další v průběhu následujícího dne. Moravec vydal příkazy neinformovat o odletu nikoho, tedy ani rodinné

příslušníky. Zpravodajci zanechali své blízké ve vlasti.

Dopravní letoun s Františkem Moravcem, jeho důstojníky a nejdůležitějšími zpravodajskými dokumenty odstartoval z pražské Ruzyně 14. března odpoledne a v podvečer bezpečně přistál v Londýně. Moravec tak vytvořil základ pro zpravodajskou činnost československého vojenského odboje v zahraničí a ve světovém měřítku se jednalo o naprosto mimořádný čin. Moravcova jedenáctka v Londýně okamžitě začala pracovat na obnovení svobodného Československa. Pro prezidenta Beneše a jeho exilovou vládu Moravcova skupina zajišťovala přísun informací z okupované vlasti a v rámci

svých možností se rovněž snažila pomáhat domácímu odboji. Vrcholem její činnosti byl výcvik a organizace výsadkových skupin složených z dobrovolníků z řad československé zahraniční armády, tou nejznámější je operace Anthropoid, úspěšně provedený útok na Reinharda Heydricha.

Vzpomínková akce v Čáslavi

U příležitosti tohoto výročí se také v pátek 15. března konala vzpomínková akce v Čáslavi, odkud František Moravec pocházel. Starosta Čáslavi Vlastislav Málek zde Františku Moravcovi udělil čestné občanství in memoriam. Pátečního dopoledne se účastnili také ředitel Vojenského zpravodajství Jan Beroun a velitel 601. skupiny speciálních sil Františka Moravce. Oba zde připomenuli odkaz a význam generála Moravce pro své složky.

Vzpomínkové akce se zúčastnili také nejbližší příbuzní generála Moravce. Rodinu zde zastupovala Marta Šenkapounová, která stále žije v Čáslavi, a vzácným hostem byla Anita Gard Moravec – vnučka Františka Moravce žijící ve Spojených státech amerických.

„Právě osobnosti jako František Moravec je neustále třeba si připomínat. Generál Moravec je pro nás dodnes zdrojem inspirace a i dnešní Vojenské zpravodajství pamatuje na jeho odkaz. Připomínáme si ho jak uvnitř organizace, tak se snažíme být aktivní v osvětové činnosti na veřejnosti,“ poznamenal při této příležitosti ředitel Vojenského zpravodajství Jan Beroun. Na oficiální část navázalo odborné kolokvium, na kterém vystoupili jak regionální historici, tak například historici Vojenského historického ústavu. Ve svých příspěvcích se zaměřili na osobnost Františka Moravce a jeho činnost, ale zazněly zde také příspěvky týkající se všeobecně historie vojenského zpravodajství.

O Františku Moravcovi

František Moravec se narodil v rodině úředního zřízence okresního hejtmanství 23. 7. 1895 v Čáslavi. Po maturitě na českém klasickém gymnáziu absolvoval tři semestry na Filozofické fakultě České Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze. Jeho další studium přerušila válka. Jako jednoroční dobrovolník byl prezentován u zeměbranceckého pěšího pluku č. 12 v Čáslavi. S ním také jako velitel čtyř odešel na ruskou frontu, kde v lednu 1916 padl do zajetí. Od dubna 1916 do února 1918 sloužil v srbské dobrovolnické divizi.

Poté působil u 22. čs. střeleckého pluku ve Francii a od září 1918 u 35. čs. střeleckého pluku v Itálii.

Po návratu do Československa se František Moravec zapojil do bojů na Slovensku. Zpočátku jako velitel půlpraporu, následně praporu. V březnu 1919 byl povýšen do hodnosti kapitána.

V letech 1920 až 1925 sloužil jako velitel roty, velitel poddůstojnické školy a první plukovní pobočník u pěšího pluku 35 v Plzni. Následující tři roky studoval na Válečné škole v Praze. V listopadu 1929 začala jeho zpravodajská kariéra. Stal se přednostou II. oddělení Zemského vojenského velitelství Praha. Mnohem výrazněji se ale v této práci začal prosazovat od roku 1934, kdy byl ustanoven do funkce přednosty pátrací skupiny. V červenci 1937 byl jmenován zástupcem přednosty II. (zpravodajského) oddělení MNO – Hlavního štábu. Právě zde stál u zásadní přestavby naší zpravodajské služby a přesměrování jejího hlavního zájmu z Rakouska a Maďarska na Německo. Podařilo se mu rovněž navázat spolupráci s naším nejvýkonnějším agentem Paulem Thümmelem (A-54).

Čtrnáctého března 1939 navzdory velice nepříznivému počasí přistál v půl jedenácté večer dopravní letoun DC-3 s plukovníkem Moravcem a jeho deseti nejbližšími spolupracovníky na letišti Croydon u Londýna.

V srpnu 1940 se František Moravec stal přednostou zvláštní skupiny MNO a následně po její přeměně v létě 1941 na II. odbor MNO i přednostou tohoto zpravodajského odboru. V letech 1944 až 1945 vykonával dokonce funkci podnáčelníka štábu Hlavního velitelství čs. branné moci v Londýně. V říjnu 1944 byl povýšen do hodnosti brigádního generála. To už se nad ním ale stahovala mračna. Proti jeho osobě narůstal politický odpor, za nímž stáli především komunisté. Ti mimo jiné blokovali po skončení války jeho návrat do vlasti. Když se konečně počátkem června 1945 ocitl v Praze, nedostalo se mu na nově vznikajícím Ministerstvu obrany funkce odpovídající jeho zásluhám a kvalitám. Byl přidělen k pomocnému úřadu MNO – Hlavního štábu. Z politických důvodů byl však okamžitě odeslán na zvláštní dovolenou, později na dovolenou s čekáním. Hrozilo mu dokonce soudní řízení. Trestní stíhání bylo zastaveno až v roce 1947 na základě osobního zákroku prezidenta republiky. Od prosince 1947 velel František Moravec 14. divizi v Mladé Boleslavi. Okamžitě po únoru 1948 byl však z této funkce odvolán. Bylo mu jasné, že od tohoto okamžiku ho nečeká v Československu nic dobrého, a tak již v březnu 1948 překročil hranice do Německa. Zde se pod americkým velením zapojil do zpravodajské práce proti komunistickému režimu. Později přesídlil do Washingtonu, kde působil jako odborný poradce americké vojenské rozvědky. Zemřel náhle na selhání srdce při cestě do své kanceláře v Pentagonu 26. 6. 1966.

Text: Alžběta Riethofová, Vladimír Marek,
foto: VÚA-VHA a Alžběta Riethofová

Čáslavské akce se zúčastnila i rodina generála Moravce.

Souboj mezi novináři

Ministr obrany Lubomír Metnar vyzval české novináře, aby si v rámci fyzických testů vyzkoušeli, zda by se mohli měřit s profesionály české armády. Hozenou rukavicí zdvihlo pět smíšených dvojic a na ty ve sportovní hale Olympu Praha čekalo celkem pět disciplín. Tým z odboru komunikace resortu obrany, Daniela Hölzelová a Petr Toman, skončil na „bedně“ jako druhý.

Přitahování na hrazdě, sedy-lehy, kliky, běh na dvanáct minut a dřepy čelem ke zdi. To jsou disciplíny, které musely dvojice zvládnout. Army test má motivovat nejen děti, ale i dospělé k pohybu. Zvednout je od počítačů a přimět je k tomu, aby sport začal patřit mezi jejich přirozené aktivity.

Nejdříve šok, pak výzva

„Když nás den před akcí oslovil ředitel našeho odboru, jestli bychom si nechtěli vyzkoušet v rámci Army testu, jak jsme na tom s fyzikou, dlouho jsme se tomu vtípu smáli, než jsme pochopili, že to myslí vážně,“ usmívá se Petr Toman z oddělení PR odboru komunikace. „U Daniela bych při jejích sportovních aktivitách o jejím zapojení ani na minutu nepochyboval, ale u sebe jsem to považoval trochu za provokaci.“

„Je pravda, že jsme byli trochu v šoku, ale pak jsme si oba řekli, proč ne, kousneme se, jdem do toho a uvidíme,“ doplňuje svého kolegu Daniela. „Na žádnou velkou přípravu jsme neměli čas, maximálně si připravit sportovní věci na druhý den a cíl byl jediný – neskončit poslední“

S jakými soupeři se utkají o pohár ministra obrany a kolik bude týmů, to se zástupci resortu obrany dověděli až na místě. Na startu s nimi stály „nadupané“ týmy televize Prima a Nova, České tiskové kanceláře a iDNES. „Když jsem poprvé viděl své soupeře, kteří byli mladší a fyzicky namachrovaní, trochu jsem

znejistěl,“ vzpomíná Petr. „Ale Daniela mě nakopla slovy – to přece dáš! Nebyl čas něco řešit, protože už jsem visel na první disciplíně – na hrazdě.“

Emil Zátopek vzorem týmu resortu obrany

Army test se skládá z pěti disciplín. Tři z nich – běh na 12 minut, sedy-lehy a dřepy čelem ke zdi, jsou stejné pro ženy i muže. V další disciplíně – ve shybu na tyči – se musí ženy udržet v dané pozici, muži se místo toho k tyči přitahují. Následují kliky, kde opět ženy mají úlevu, protože v této disciplíně mají kolena na zemi, muži se musí hrudníkem poctivě dotknout země. „Pro ženy i muže, ale i pro každou věkovou kategorii, platí jiné podmínky plnění, a nejvíce toho musí zvládnout kategorie mezi dvaceti a třiceti lety,“ říká poradce NGŠ AČR pro oblast aktivní zálohy Ludvík Cimburěk. „Každá disciplína je bodována od jedničky do trojky, pokud nesplníte, je to za čtyři. Ve finále se známky sečtou, a kdo má nejmenší součet, vyhrává. Vítězný novinářský tým by tak měl dosáhnout na deset bodů.“

Jako první se vydali novináři na shyby. „Musela jsem se chytit hrazdy a ve shybu nad ní držet bradu, Petr to měl horší, musel se přitahovat,“ vzpomíná na nejdrsnější disciplínu Daniela. „Pro mě tohle bylo asi nejtěžší z celé soutěže, říkala jsem si v duchu, jestli tohle dám, tak už mě nic horšího nečeká. Vydržela jsem 12 sekund na trojku, na jedničku bylo

nějakých 20 sekund, ale vyčerpávající byl bezesporu závěrečný běh na 12 minut, to jsem šla fakt na krev.“

Petr na hrazdě zvládnul tři přitahy. „Věděl jsem, že tady mi pšenka nepokvete, proto jsem se zbytečně nevysiloval, abych měl sílu na další disciplíny a nabral body jinde. Ale v čem jsem si fakt věřil, to byl právě závěrečný běh. Tam jsem si připadal jako Emil Zátopek, některým soupeřům jsem to nandal tak o tři kola. Takže tady jsem body zase nabral.“

Stříbrný pohár v kapse

Oba borci z odboru komunikace nakonec skončili na druhém místě za týmem z televize Prima. Třetí místo získal tým ČTK. Všechny týmy pečlivě své výsledky po celou dobu soutěže před svými soupeři tajily. „Do poslední chvíle jsme netušili, jak si stojíme. Když nás vyhlásili, že jsme skončili jako druhí, nastala u nás naprostá euforie,“ shodli se Daniela s Petrem, když měli stříbrný pohár v kapse.

„Takhle nějak si představuji, že tento pocit zažívají naši reprezentanti, když na olympiádě získají pro naši republiku medaili,“ svěřil se Petr Toman. „Jen ta hymna chyběla“

„Naprostě úžasný pocit a už se těšíme, jak předáme štafetový kolík našim kolegům z odboru komunikace, aby posunuli naši stříbrnou laťku o stupínek výše,“ směje se Daniela Hölzelová.

Vyzkoušej svůj postřeh

Naleznete na fotografii obrněného vozidla Titus čtyři rozdíly?

Součástí rozsáhlého modernizačního projektu Armády ČR je i pořízení 62 kusů obrněných vozidel Titus, jejichž nákup schválila vláda již koncem července 2017. Vozidlo vyvinula kopřivnická Tatra Trucks ve spolupráci s francouzskou společností Nexter Systems. Samotná dodávka vozidel by se měla uskutečnit v letech 2020 až 2024. Z celkového počtu bude 6 kusů připadat na verzi velitelsko-štábní, 36 vozidel bude spojovacích a 20 vozidel pak v provedení místo koordinace palebné podpory (MKPP).

Titus v sobě kombinuje výjimečné jízdní schopnosti v těžkém terénu srovnatelné s pásovými vozidly a vysoký stupeň balistické ochrany posádky. Konstrukce nástavby i tatrováckého páteřového podvozku 6x6 s řiditelnou první a třetí nápravou činí z vozidla univerzální platformu použitelnou nejen v ozbrojených silách, ale také u policie či bezpečnostních i záchranných složek.

Vozidlo má pohon všech kol. Na silnici jede s pohonem 6x4, v terénu je možnost přepnout na 6x6. Nápravové i mezinápravové diferenciály jsou vybaveny uzávěrkami. Dvacetipalcové pneumatiky mají dojezdové vložky pro jízdu s defektem a systém centrálního dohušťování.

Titus měří na délku 7,72 m a na šířku 2,55 m, výška činí 2,73 m a světlá výška je nastavitelná v rozmezí 0,29 až 0,49 m. Hmotnost dosahuje nejméně 17 t, v bojové pohotovosti 23 t, maximálně pak 27 t. Motor o síle 500 koní má automatickou převodovku a vozidlo dosáhne rychlosti 110 km/h s dojezdem 700 km. Titus má vzduchové bubnové brzdy. Zvládne vyjet sklon 60 procent, boční náklon 30 procent a projede vodou o hloubce 1,2 m.

Připravil Vladimír Marek a Michal Voska

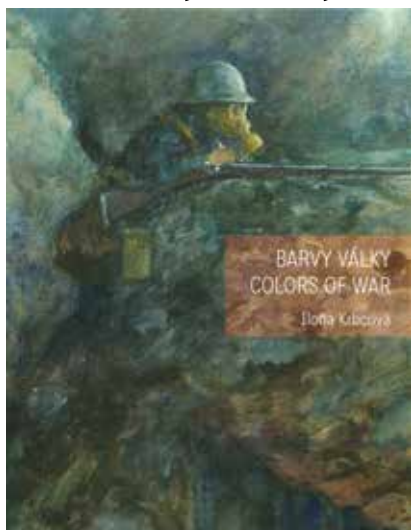

Rozdíly: chybí zrcátko, klika dveří, blinkr a anténa

RECENZE

Ilona Krbcová

Barvy války

Výpravná a rozsáhlá publikace z dílny Vojenského historického ústavu Praha přináší výběr z jedné z jeho nejceněnějších součástí sbírek, a to z děl výtvarných umělců tzv. Velké války. Naprostá většina z nich prošla zákopy první světové války a hrůzy a utrpení, které zde prožili, se bezprostředně promítly do jejich tvorby.

V dvojazyčné publikaci (čeština a angličtina) jsou jednotliví autoři řazeni abecedně. Jejich životní příběh a informace o tvorbě pak doplňují reprodukce jejich díla otištěné na kvalitním křídovém papíře. Mnozí z nich propůjčili svůj talent ve prospěch odboje a boje za vytvoření Československa. Navrhovali legionářskou symboliku, bojovými prapory počínaje, přes burcující válečné plakáty a vyznamenáními konče. Mezi malíři a sochaři válečné vřavy nechybí takoví velicí, jako byl František Kupka, Otto Gutfreund, Emil Filla, Břetislav Benda, Jan Štursa, Václav Špála, Vojtěch Preissig a další. Je přitom jedno, zda bojovali, a těch je v publikaci převažující část, pod bíločervenými barvami legií, anebo pod černožlutým praporem Habsburků.

Počet stran: 317

Vydalo: Ministerstvo obrany České republiky, 2018

Text: Vladimír Marek

Před sto lety zahynul v letadle, které se zřítilo poblíž slovenské Ivanky, jeden ze zakladatelů právě vzniklého Československa Milan Rastislav Štefánik

Vrátil se na křídlech

Ten den, 4. května 1919, byl hodně ponurý. Celé dva předcházející dny prapršelo. Bylo nedělní poledne, když se z hustého oblakového oparu směrem od Maďarska poblíž dnešní Bratislavy vynořil italský letoun Caproni 11495. Jeho pilot se pokusil o přistání na louce ve vytyčeném prostoru. To si ale nejspíš kvůli příliš rozmáčené půdě rozmyslel a snažil se nabrat výšku. Náhle se ale stroj naklonil na stranu a nosem se zřítil k zemi.

Na jeho palubě zahynuli nejen oba italští piloti a technik, ale také tehdejší československý ministr války Milan Rastislav Štefánik. Jeho zásluhy o vznik Československé republiky jsou nezpochybnitelné. Kromě nesporných politických a diplomatických úspěchů sehrál jistou roli i přímo během bojů za první světové války.

Místo stavaře astronom

Milan Rastislav Štefánik se narodil 21. července 1880 v Košariskách u slovenské Myjavy jako šesté z dvanácti dětí. Takto početnou rodinu nebylo snadné uživit ani pro evangelického faráře Pavla Štefánika. Přesto se snažil dopřát svým potomkům co nejlepší vzdělání. A tak již v devíti letech poslal

malého Milana Rastislava do Šamorína, aby se naučil pořádně maďarsky. Středoškolské studium započal na evangelickém lyceu v Bratislavě, později přestoupil do Šoproně a Sarvaše.

Po maturitě s vyznamenáním se Štefánik rozhodl studovat stavební inženýrství v Praze. Významnou roli v tomto směru hrálo i to, že získal stipendium od Československé jednoty. Již během svého pražského pobytu se stal stoupencem myšlenek profesora T. G. Masaryka. Ze všeho nejvíce se ale zajímal o hvězdy. A tak odešel z pražské techniky a začal se věnovat astronomii. Studium ukončil disertační prací O nové hvězdě v souhvězdí Cassiopeia objevené v roce 1572.

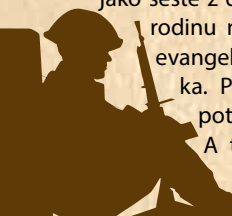
V té době vzhlížel k francouzským astronomům. A tak se již v listopadu 1904 objevil

v Paříži. V následujících letech cestoval po severní Africe a snažil se najít místo pro svoji novou hvězdárnu. V roce 1919 jej Francouzi vyslali na Tahiti pozorovat Halleyovu kometu.

Slovanská eskadra

Vypuknutí první světové války Štefánik přivítal. Viděl v něm možnost osamostatnění Slováků a Čechů. V té době pobýval ve Francii. Přestože jeho zdravotní stav byl již poměrně chatrný, neváhal a jako dobrovolník se přihlásil do armády.

Dne 26. ledna 1915 byl po přeložení k 1. skupině letectva v Dijone a zařazen do Školy vojenského letectva v Chartres. V dubnu získal osvědčení vojenského pilota a o měsíc později byl povýšen do hodnosti podporučíka. S nově vzniklou letkou MF 54 působil na západní

frontě. „Je až neuvěřitelné, jak rychle si člověk uvykne hluku a válečnému nepohodlí. Jsem si vědom velikosti okamžiku, který prožíváme, a jsem odhodlán splnit svou povinnost s horlivostí a důstojně,“ napsal v té době Štefánik svým přátelům do Paříže.

Koncem léta 1915 odešel Milan Rastislav Štefánik na vlastní žádost jako letec na srbskou frontu. Přišel s myšlenkou vytvoření nové eskadry složené výhradně ze slovanských letců. „Je nutno, aby tato eskadra byla složena výhradně z mladých, silných odvážlivců. Chtěl bych je vybrat mezi Slovy. Pomoz mi je nalézt,“ píše v jednom z dopisů malíři Ludvíku Strimprovi.

Riskantní evakuace

Již 10. září byl podporučík Štefánik zařazený k letce MF 99 v jižním Srbsku, které velel kapitán Vitrat. Stal se příslušníkem východního roje dislokovaného v Kovijone nad Raljou, společně s ním zajišťoval průzkumné lety.

Situace na srbsko-bulharské frontě se ale zhoršovala každým dnem. I francouzská letecká skupina byla nucena za velice složitých geografických a povětrnostních podmínek ustupovat do Albánie.

Podporučík Štefánik se musel v důsledku poškození letounu vydat z Alexandrovce do Mitrovice pěšky. V té době byl již nemocný. Jeho chatrné zdraví nemohlo vzdorovat náročným podmínkám. Střelbou se bránil proti banditům, kteří se jej snažili okrást. Doslova na pokraji sil se dostal po překonání více než sta kilometrů 12. listopadu do Mitrovice.

I přes nepřízeň počasí ho kolegové naložili do letounu a poručík Paulhan s ním odletěl přes Prizren do albánské Valony. „Blížkost Bulharů nás donutila odstartovat za špatného, mlhavého počasí. Dřív, než jsme mohli nabrat výšku, byli jsme nuceni letět třicet minut mezi skalnatými útesy albánského pohorí,“

poznámek si tehdy. Byla to skutečně velice riskantní akce. Minimálně čtvrt hodiny letěl pilot úplně naslepo. Údajně jednou dokonce zavadil podvozkem o hřeben skály.

Z Valony evakuoval Štefánika italský torpédoborec do Brindisi. Po rekonvalescenci se vrátil do Paříže.

Myšlenka samostatného státu

Ve francouzské metropoli se setkal s ministerským předsedou Aristidem Briandem a nejlivnějšímu mužem na francouzském Ministerstvu zahraničí Philippem Berthelotem. V prosinci 1915 jednal s Edvardem Benešem. Shodli se na koncepci vytvoření samostatného státu. Štefánik prosazoval vytvoření jednoho řídicího centra pro společný odboj Čechů a Slováků a samostatného česko-slovenského vojska. V únoru 1916 vznikla Československá národní rada. Štefánik se stal jejím generálním tajemníkem. Zároveň byl pověřen budováním československého vojska.

Štefánik nebyl žádným krasavcem. Jeho tváře byly zjizvené neštovicemi. Přesto svým šarmem dokázal mnohé okouzlit, a to nejen ženy. „Prošel všechny spojenecké země jako meteor a na svých cestách získal mnoho přátel. My ostatní jsme šli za ním a takto jím dotčenou půdu jsme zpracovávali, jeho apoštolskou prací narychlo získané lidi jsme podchyťovali a jejich sympatie měnili v přesvědčení,“ vzpomínal později na spolupráci s ním Edvard Beneš.

V srpnu 1916 se Štefánik v Mogilove setkal se šéfem francouzské vojenské mise v Rusku Mauricem Janinem. Tato schůzka se ukázala jako klíčová pro česko-slovenskou myšlenku. Přestože mezi nimi byl poměrně velký věkový rozdíl, velice se sblížili. Janin se stal až do konce jeho života Štefánikovým přítelem. Štefánika zavedl k náčelníkovi ruského generálního štábu Alexejevovi a i k caru Mikulášovi. Díky

tomu se mu podařilo posílit postavení Československé národní rady ve vojenských kruzích. V červnu 1917 odplul Štefánik do USA s úkolem zajistit nábor dobrovolníků z řad našich krajanů. Podařilo se mu nakonec získat na 3 000 mužů, z nich se ale zdaleka ne všichni zapojili do československého zahraničního vojska. Štefánik získal rovněž podporu našich krajských spolků. Ta byla natolik intenzivní, že ji zaregistrovali i za oceánem, ve Francii. V říjnu 1917 byl Štefánik vyznamenán křížem důstojníka Čestné legie. Po návratu do Paříže se zapojil do diplomatických jednání o ustavení samostatné československé armády. Výsledkem byl dekret o vytvoření česko-slovenské armády ve Francii, který vydala francouzská vláda 16. prosince 1917.

Trval na letadle

Počátkem roku 1918 byl Štefánik povýšen na podplukovníka francouzské armády. O pět měsíců později získal dokonce hodnost brigádního generála. Bezprostředně po vzniku republiky byl jmenován ministrem války. Měl na starosti naše jednotky v zahraničí. Domácí vojsko naopak spadalo pod ministra národní obrany Václava Klobáče. Ještě důležitější byla Štefánikova cesta přes USA a Japonsko do Ruska, kde se právě vahou své osobnosti snažil řešit problémy našich legií a zajistit jejich přepravu do vlasti. V té době získal hodnost generálporučíka.

Koncem března 1919 zastihl Štefánika již v Římě telegram z vojenské kanceláře prezidenta republiky. Masaryk ho žádal, aby přijel do Československa a pomohl urovnat kompetenční spory mezi francouzskou a italskou vojenskou misí. Štefánik byl přesvědčen, že jako letec se musí navrátit do vlasti v letadle. Proto odmítl zvláštní vagon v sanitárním vaku, stejně jako veškeré výhrady svých přátel a kolegů, kteří ho od letecké přepravy odrazovali. Ve středu 30. dubna 1919 se dostavil na velitelství italských leteckých sil, kde zamítl návrh, aby letadlo s ním přistálo ve Vídni, přestože zde byl zkušený letecký personál. Trval na Bratislavě. Původně měl letět 2. května, ale cesta byla několikrát odložena. Navíc probíhala v přísném utajení. Letadlo Caproni 450 odstartovalo nakonec sedm minut po osmé hodině ranní 4. května. Řídili ho dva zkušení piloti – poručík Giotto Mancinelli-Scotti a četař Umberto Merlini. Na palubě byl kromě Štefánika ještě radiista Gabriele Auggiusti. Zhruba na úrovni Vídně posádka zjistila přetržený drát ovinutý kolem táhla kormidla. Cíl cesty ale byl již blízko, a tak se rozhodla pokračovat směrem na Bratislavu.

Kolem Štefánikova úmrtí se, jak už to v podobných případech bývá, vyvinula řada spekulací. Údajně ho měli sestřelit maďarští vojáci, kteří byli tehdy s Československem ve válečném stavu. Podle jiné verze ho měli nechat odstranit Masaryk s Benešem, kteří se s ním dostali do rozporu nejen ohledně budoucího uspořádání země. Nic z toho ale samozřejmě vyšetřování nepotvrdilo.

Text: Vladimír Marek, foto: VÚA-VHA, archiv redakce

Pohřeb M. R. Štefánika

manuál profesionálního vojáka

Rukávové znaky

Na představení hodnostních systémů armád NATO jsme navázali dalším seriálem. V něm se budeme po řadu měsíců zabývat rukávovými znaky útvarů a zařízení nejen AČR, ale celého resortu.

KVV hlavního města Praha

Krajské vojenské velitelství hlavního města Praha sídlí na náměstí Svobody 471/4, Praha 6. Je vojenským správním úřadem, který v územním obvodu hlavního města Prahy vykonává státní správu a současně plní úkoly obrany státu podle zvláštních předpisů. Plánuje a zabezpečuje mobilizační přípravu a provádění mobilizace. Plánuje a zabezpečuje úkoly operační přípravy státního území a ochrany objektů důležitých pro obranu státu. Vydává rozhodnutí o schopnosti či neschopnosti státních občanů ČR vykonávat vojenskou činnou službu mimo stav ohrožení státu nebo válečný stav. Spolupracuje s příslušnými orgány veřejné správy při zpracování podkladů pro tvorbu plánu obrany.

Administrativně zajišťuje proces přijímání uchazečů do služebního poměru vojáka z povolání.

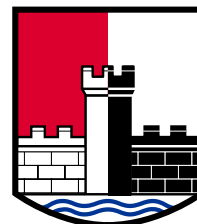
Pěší rota AZ KVV hlavního města Prahy

Podobně jako u dalších krajských vojenských velitelství, byla i u KVV hlavního města Prahy zformována pěší rota aktivní zálohy. Její příslušníci na sebe dobrovolně převzali závazek připravovat se na svou službu v řadách Armády České republiky. Příprava této jednotky spočívá v absolvování vojenských cvičení. Stejně jako ostatní jednotky AZ je i tato rota primárně určena k ostraze objektů důležitých pro obranu státu.

KVV Praha

Krajské vojenské velitelství Praha sídlí v ulici U Sluncové 395/4 Praha 8 – Karlín. Podobně jako ostatní krajská vojenská velitelství je vojenským správním úřadem vykonávajícím ve svém územním obvodu (Středočeský kraj) státní správu. Současně plní úkoly obrany státu územního obvodu kraje, krizového řízení, plánuje a zabezpečuje mobilizační přípravu, doplňování ozbrojených sil ČR osobami a věcnými prostředky a zajišťuje provádění mobilizace. Nadřízeným orgánem KVV Praha je Sekce rozvoje a plánování schopností MO ČR.

Pěší rota KVV Praha

Rota je koncipována jako pěší jednotka vyzbrojená lehkými ručními zbraněmi. Její příslušníci se několik týdnů v roce věnují vojenskému výcviku, většinu času jim ale zabere civilní povolání. Kombinují tak dvě kariéry: vojenskou a civilní. K typickým úkolům, které plní tato rota, patří pomoc při živelních pohromách a ostraha objektů důležitých pro obranu státu. Jednotky aktivní zálohy se ve velkém rozsahu úspěšně účastnily záchranných prací při katastrofických povodních v roce 2002 a v roce 2010.

Jednotka aktivní zálohy Odboru biologické ochrany Těchonín

Jednotka má za úkol poskytovat podporu Odboru biologické ochrany (OBO) Těchonín při hospitalizaci, izolaci a léčbě osob nakažených vysoce nakažlivou nemocí. Její výcvik je zaměřen na sladění těchto činností s profesionálními příslušníky OBO Těchonín. Tito specializovaní záložníci si takto přímo v praxi procvičují příjem pacientů, komplexní péči o pacienty s následnou léčbou včetně odběru vzorků k laboratornímu vyšetření.

Jednotka AZ u Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově

Tato jednotka aktivní zálohy je součástí Centra základní přípravy Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově. Je předurčena pro zajištění výuky a výcviku v kurzech základní přípravy pro nové příslušníky aktivní zálohy a pro vojáky v záloze v rámci dobrovolných vojenských cvičení. Její součástí je šest výcvikových pracovišť a pracoviště speciálních odborností. Čtyřicet tabulek míst je plánováno pro vojáky aktivní zálohy zejména na pozicích instruktorů výcviku (rotmistr a nadrotmistr) a dále lektorů právní a psychologické podpory (poručík).

Interní komunikační portál

←→ www.ikp.army.cz

V měsíci listopadu loňského roku jsme se na tomto místě zabývali dotazy uživatelů portálu, kteří žádali o objasnění některých pojmů z právních předpisů, zejména ze zákona o vojácích z povolání. V uvedené problematice budeme pokračovat i nyní. Tentokrát půjde o objasnění některých pojmů z ustanovení § 28 zákona o vojácích z povolání.

Dotaz:

Dobrý den. Chtěl bych objasnit význam pojmů „zabezpečení plnění nenadálých nebo mimořádných úkolů“, uvedených v § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání. Jaký je rozdíl mezi nenadálým a mimořádným plněním úkolů? A co jsou mimořádné úkoly? Zákon tyto pojmy nevysvětluje. Děkuji za odpověď.

Odpověď:

Problematiku řeší ustanovení § 28 odst. 1 zákona o vojácích z povolání:

*„(1) Voják má mezi koncem jedné služby a počátkem následující služby nárok na nepřetržitý odpočinek v trvání nejméně 11 hodin. V důležitém zájmu služby lze nepřetržitý odpočinek výjimečně zkrátit až na 6 hodin. Za důležitý zájem služby se pro účely této hlavy považuje **zabezpečení plnění nenadálých nebo mimořádných úkolů** a výkon služby v nepřetržitém režimu výkonu služby při os-
traze objektů, dozorčí službě a zabezpečení leteckého provozu.“*

Pojmy „nenadálé a mimořádné úkoly“ jsou neurčité právní pojmy stejně, jako jsou např. pojmy „dobré mravy“ nebo „potřeby ozbrojených sil“.

V právních předpisech jde o jev obvyklý pro případy, **kdy není možné předem popsat všechny varianty situací, které mohou v konkrétním případě právní vztah ovlivnit**, nebo do právních vztahů vstupují hodnoty nepravdního charakteru, typicky právě hodnoty mravní. Tyto neurčité právní pojmy jsou pak předmětem doktrinárního výkladu a upřesňovány jsou judikaturou soudů, které v konkrétních případech některé situace pod pojem zahrnou a jiné ne.

Například za „nenadálý úkol“ by bylo možné považovat neplánovaný úkol, tedy činnost, která je sice běžně u útvaru konána a plánována (třeba výkon celodenní směny/CS), ale z nějakých neočekávaných důvodů nemohlo dojít k jejímu plnění podle plánu (např. z důvodu onemocnění vojáka, který měl plánovanou činnost konat).

Za „mimořádný úkol“ by bylo možné považovat úkol plynoucí např. z mimořádné situace, události (nehody, krizové situace nebo jiné mimořádné situace), tedy činnost, která není u útvaru běžně konána nebo plánována, ale vzhledem k mimořádné události vznikla potřeba tuto mimořádnou činnost konat (např. hašení požáru, odstraňování následků mimořádné události, nehody, havárie vody, plynu, elektřiny, evakuace, epidemie apod.).

Jak již bylo výše uvedeno, nelze zde popsat vyčerpávajícím způsobem všechny situace, které by bylo možné zahrnout pod pojmy „nenadálé a mimořádné úkoly“.

Bude vždy na služebním orgánu, aby posoudil, zda nastalá situace vyžaduje plnění nenadálých a mimořádných úkolů.

Redakce IKP

Vydává MO ČR
Odbor komunikace
Tychonova 1, 160 01 Praha 6
IČO 60162694
www.army.cz

Redakce
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 542
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Šéfredaktor: Vladimír Marek
Grafická úprava: Milan Syrový
Jazyková korektura: Tomáš Xaver, Milena Krejsová,
Kamil Novák

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje
VHÚ Praha – produkční oddělení
Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6
Olga Endlová, tel. 973 215 563

Tisk: Czech Print Center a. s.

Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Uzávěrka čísla: 20. 3. 2019

Toto číslo vyšlo dne: 8. 4. 2019

Foto na titulní straně: Jan Kouba

kontakty do redakce

Vladimír Marek (šéfredaktor)
telefon: 973 215 648
mobil: 724 033 410
e-mail: v.marek@post.cz

Jana Deckerová (redaktorka)
telefon: 973 215 549
mobil: 606 604 733
e-mail: jana.deckerova@email.cz

Michal Voska (redaktor)
telefon: 973 215 868
mobil: 724 850 598
e-mail: voska.m@seznam.cz

Milan Syrový (grafik)
telefon: 973 215 558
e-mail: grafika.syrovy@gmail.com

Jan Kouba (fotograf)
telefon: 973 215 664
mobil: 606 674 257
e-mail: foto.kouba@volny.cz

PŘEBOR NÁČELNÍKA VOJENSKÉHO OBORU
PŘI FAKULTĚ TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU UK

MILITARY RAFTING

ZÁVOD 4 ČLENNÝCH HLÍDEK V RAFTINGU

ZÁVOD 4 ČLENNÝCH HLÍDEK V RAFTINGU

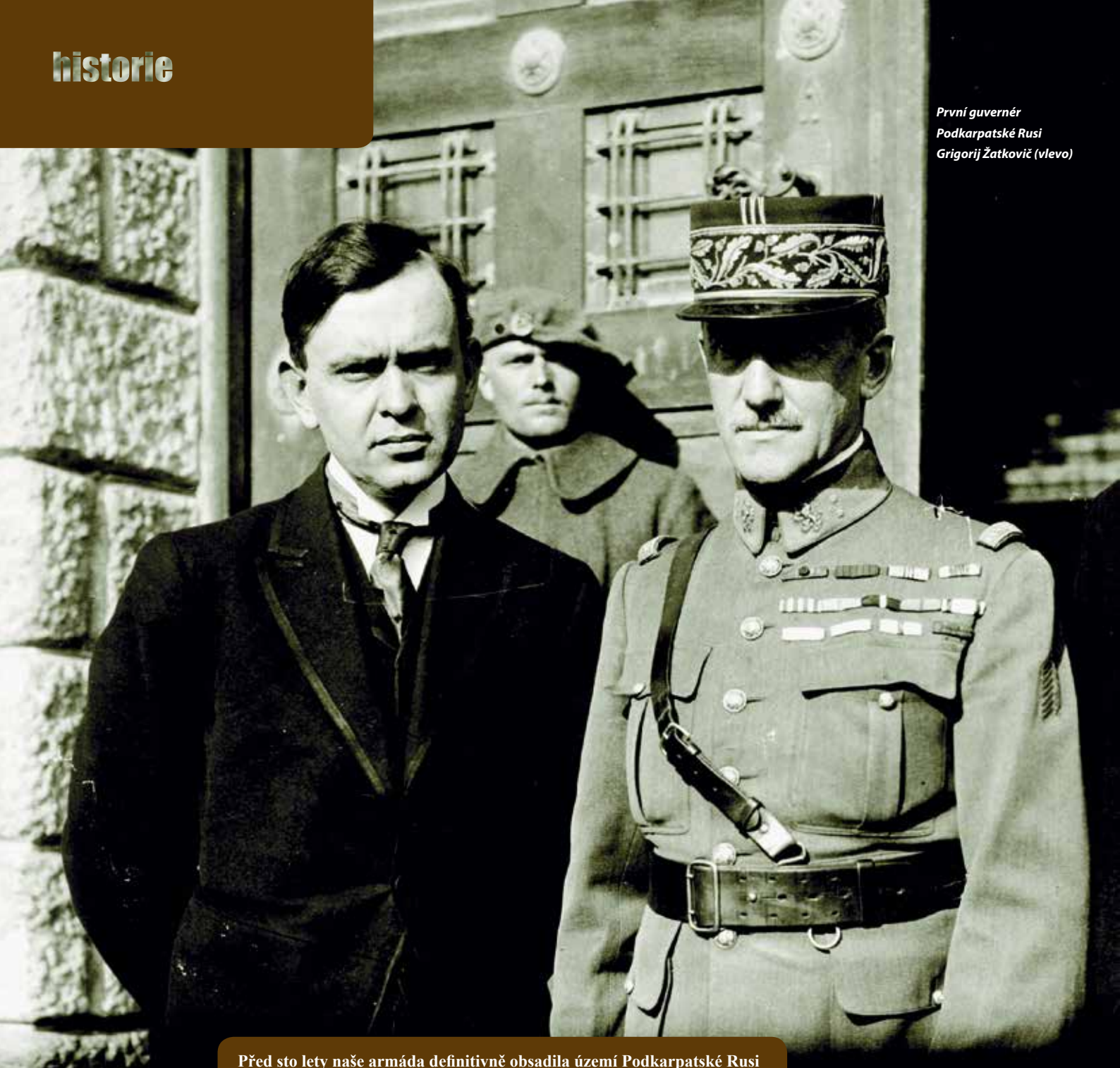
28. 05. 2019

HLÍDKU TVOŘÍ ČLENOVÉ JEDNOHO ÚTVARU
NEBO ZAŘÍZENÍ

ZÁVODÍ SE PODLE UPRÁVENÝCH
PRAVIDEL RAFTINGU

**VODNÍ SLALOMOVÁ DRÁHA
PRAHA TROJA**

**PŘIHLÁŠKY
A DETAILY ZÁVODU NA:
WWW.VOJENSKYOBOR.CZ/RAFTING**

Před sto lety naše armáda definitivně obsadila území Podkarpatské Rusi

Převažovala spíše diplomacie

O osudu Podkarpatské Rusi se začalo rozhodovat ještě během první světové války. Představitelé rusínské emigrace uzavřeli s T. G. Masarykem dohodu, na jejímž základě mělo být až do té doby maďarské území připojeno jako autonomní oblast k Československu. To byl ale ještě účet bez hospodského. Nic na tom nemohla změnit ani skutečnost, že pouhý den po skončení války, tedy 12. listopadu 1918, odsouhlasila Americká národní rada uherských Rusínů tento záměr. A to výraznou většinou. Šedesát sedm procent delegátů se vyjádřilo pro připojení k Československu a jen dvě procenta pro samostatný stát a jedno procento pro připojení k Maďarsku či Rusku.

Přesto se o hornaté karpatské území rozpoutala bitva. Maďaři nechťeli o tuto oblast přijít. A tak již v prosinci 1918 vyhlásili autonomii Podkarpatska. Zájem o to území projevila i Ukrajina. V náš prospěch ale hovořil vývoj politických událostí.

Ukrajina jako samostatný stát neměla dlouhého trvání. V Maďarsku se zase dostali k moci komunisté.

Československé jednotky se na území Podkarpatské Rusi dostaly již v lednu 1919 během zajišťování hranic Slovenska. Tehdy dorazily až k Užhorodu a obsadily linii podél řeky Uh. V následujících měsících ale i přes veškeré snahy nenastal žádný další posun. Všechno nasvědčovalo tomu, že se o osudu Podkarpatska rozhodne na mírové konferenci ve Francii. V dubnu 1919 se ale objevil další nečekaný uchazeč o tuto oblast. Rumunské jednotky šly v bojích s Maďary od jednoho vítězství k druhému a přiblížily se k Čopu. V tomto okamžiku již nebylo možné dále otálet.

Bezproblémový postup

Skupina československých jednotek pod vedením francouzského generála Hennocqua, soustředěná na východním Slovensku, začala obsazovat Podkarpatskou Rus ráno 27. dubna 1919. Podle rozkazu ministra národní obrany Václava Klobáče měla co nejdříve navázat v Čopu kontakt s rumunskou armádou a dohodnout se s ní ohledně obsazení a provozu na železniční dráze Satoraljaúhely – Čop – Užhorod. Následně mělo být dosaženo nové demarkační čáry mezi Bodrogem, Tisou až po Uzlovoje. Operace probíhala celkem bez problémů podle předem připraveného plánu. Třetí brigáda svedla menší boje s Maďary a zmocnila se Vojan, Palovců a blízkého přechodu přes řeku Uh. Následujícího dne se sešla ve Velkých Kapušanech a připravovala se k překročení řeky Latorice.

Šestá brigáda postoupila přes Užhorod do Strumovky. Následujícího dne došlo k bojům s posádkou maďarského obrněného vlaku. Také páté brigádě se dařilo. Její předzvědný oddíl obsadil dva mosty přes řeku Latorici. Ostatní jednotky poté překročily řeku a obsadily Čop. Pak pokračovaly v postupu západním směrem a spojily se s 6. legionářskou divizí. Oblast východně od Čopu mezitím obsadila šestá brigáda. Mukačevo zajistila 30. dubna první brigáda a dostala se tak do bezprostředního kontaktu s Rumuny. Za této situace hrozilo maďarské armádě obklíčení československými a rumunskými jednotkami, a tak se raději stáhla. Koncem dubna bylo bez větších problémů dokončeno obsazování Podkarpatské Rusi.

Foch musel zasáhnout

V tomto okamžiku ale vyvstal další problém. Představovala ho linie dotyku se sprátenou rumunskou armádou. Ta totiž nehodlala vyklidit již obsazené území, na které Československo uplatňovalo svůj nárok. V tomto okamžiku se velitel francouzské vojenské mise a budoucí náčelník našeho Hlavního štábu generál Maurice Pellé ukázal nejen jako dobrý velitel a vojenský stratég, ale i jako schopný diplomat. Neprodleně intervenoval u velitele spojeneckých vojsk maršála Ferdinanda Focha. Ten se do celé této záležitosti vložil a 9. května 1919 určil novou demarkační čáru.

Maurice Pellé se poblíž Užhorodu snaží zorientovat v mapě.

Toto rozhodnutí opravňovalo československá vojska k obsazení Podkarpatské Rusi až k železnici, která vedla u Uzlovoje přes Sighet až do nejvýchodnějšího bodu Jasiny. Ta přitom zůstávala k dispozici rumunským jednotkám. Potřebovaly ji totiž k přesunům, jejichž cílem bylo vytvoření společné polsko-rumunské fronty proti bolševickému Rusku.

Rozhodla Trianonská smlouva

Během jednání Centrální ruské národní rady 8. května 1919 v Užhorodě bylo rozhodnuto o připojení Podkarpatské Rusi k Československu. Do tohoto období také spadá zánik tzv. Huculské republiky, která neměla na proužku žádnou mezinárodní podporu a nebyla nikým uznána.

Ani v tomto okamžiku ale ještě nebylo definitivně vyhráno. Maďarsko se rozhodně nemínilo vzdát tohoto území. V okamžiku, kdy se

ve válečném konfliktu mezi Polskem a budoucím Sovětským svazem začalo přiklánět štestí na ruskou stranu, argumentovala Budapešť tím, že Československo není schopné ubránit tuto oblast a zamezit průniku bolševiků karpatskými průsmyky. Některé kruhy ve Francii vnímaly nasazení maďarské armády proti ruským bolševikům jako zajímavou variantu. Nakonec ale po značném diplomatickém úsilí našich zástupců byla v červnu 1920 i Maďarskem podepsána tzv. Trianonská mírová smlouva, která v plném rozsahu akceptovala připojení Podkarpatské Rusi k Československu a zachování hranic s Maďarskem na linii z června 1919. Od tohoto okamžiku se také definitivně pro označení tohoto území začal používat název Podkarpatská Rus, což vyjadřovalo polohu z hlediska československé orientace.

2019 1. června Dětský
Den
Měřín

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

V AREÁLU HOTELU MĚŘÍN

1. ČERVNA

OD 11 DO 17 HODIN >>> Těšit se můžete na:

PROGRAM S ŽIVÝMI
DINOSAURY

PROGRAM
NA PODIU

VÝSTOUPENÍ ZPĚVAČKY
MÍŠI NOSKOVÉ

SOUTĚŽE O CENY

Dále také:

SKÁKACÍ HRAD / MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ / STŘELBA Z AIRSOFTOVÝCH ZBRANÍ /
ŠLAPACÍ MOTOKÁRY / PLAVBA PARNÍKEM A NA DRAČÍCH LODÍCH /
KYNOLÓGICKÉ UKÁZKY / UKÁZKA SEBEOBDRANY PŘÍSLUŠNÍKŮ AČR /
VOZIDLO TATRA DAKAR / HISTORICKÁ VOZIDLA Z RETROAUTOMUZEÁ STRNADICE

DIVADÉLKO
A ŽONGLOVÁNÍ
KEJKLÍŘE VOJTY VRTKA

a mnoho
dalšího!

DĚTSKÁ
DISKOTÉKA

Možnost registrace zde:

{ Vstup pro děti do Aquaparku
VZ Měřín za1 Kč }

Parkování v areálu:

50 Kč/osobní automobil pro předem registrované, 100 Kč/automobil pro neregistrované.

Většina aktivit dětského dne je bezplatná. V rámci areálu budou i stánky s občerstvením.

volareza
HOTELY • LÁZNĚ • WELLNESS

V souladu s platnou legislativou Vás informujeme, že z Dětského dne, konaného 1. 6. 2019 v areálu VZ Měřín, bude pořizována fotodokumentace za účelem marketingového využití organizátorem akce.